

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

Bakalářská práce

Decentralizované orgány Evropské unie
(Les organismes décentralisés de l'Union européenne)

Autor: Beata Líbalová

Aprobace: Anglický jazyk a francouzský jazyk pro administrativu EU

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et Mgr. Ivo Petruš

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma „Decentralizované orgány Evropské unie“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Soběslavi, dne 22. 4. 2008

.....
Beata Líbalová

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Mgr. et Mgr. Ivu Petru za jeho trpělivost, cenné rady a ochotu při vedení mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat panu Dr. Vladimíru Kajlíkovi, Ph.D. za poskytnutí materiálů v anglickém jazyce.

Anotace

Tato bakalářská práce na téma Decentralizované orgány Evropské unie se zabývá rozborem evropských agentur. Úvodem informuje o právní struktuře Evropské unie a o dělení její politiky do tří pilířů a nastiňuje fungování čtyř hlavních institucí Evropské unie. Popisuje historii zakládání agentur, jejich právní základ a rámec činnosti. Odhaluje fungování agentur v rámci institucí Evropské unie, kdo má jaké kompetence a pravomoci. V závěru práce zkoumá existenci agentur, zda jsou agentury využitelné či zbytečné.

This bachelor thesis named Decentralised bodies of the European Union deals with the analysis of the European agencies. The thesis starts with the legal structure of the European Union and the division of its policy to three pillars and it outlines the operation of four principal institutions of the European Union. It describes the history of creation of the agencies, its legal basis and the frame of their activities. The thesis reveals the operation of the agencies within the frame of the European institutions and describes their competences and authorities. In the end, it investigates the existence of the agencies if they are profitable or unnecessary.

Obsah

1. Úvod	6
2. Náhled do problematiky - institucionální rámec	7
2.1 Struktura tří pilířů	7
2.2 Hlavní instituce a jejich role v rámci EU	10
2.2.1 Evropská komise	10
2.2.2 Evropský parlament	11
2.2.3 Rada EU	11
2.2.4 Evropský soudní dvůr	12
3. Decentralizované orgány (agentury)	14
3.1. Vývoj Evropských Agentur	15
3.1.1 Vznik Evropských agentur na úrovni ES	15
3.1.2 Stejnorodost vs. Různorodost	16
3.1.3 Činnost evropských agentur v rámci institucí EU	17
3.2. Agentury společenství	19
3.2.1. Historie vzniku	19
3.2.2. Struktura	19
3.2.3 Cedefop - Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání	20
3.2.4 Eurofound - Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek	21
3.2.5 EMCDDA - Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost	21
3.2.6 EU-OSHA - Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu při práci	22
3.2.7 EEA - Evropská agentura pro životní prostředí	24
3.2.8 ETF - Evropská nadace odborného vzdělávání	25
3.2.9 CPVO - Odrůdový úřad společenství	26
3.2.10 Cdt - Překladatelské středisko pro instituce Evropské Unie	26
3.2.11 EMEA - Evropská agentura pro léčiva	27
3.2.12 OHIM - Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory)	28
3.2.13 EAR - Evropská agentura pro obnovu	29
3.2.14 EFSA - Evropský úřad pro bezpečnost potravin	29
3.2.15 EMSA - Evropská agentura pro námořní bezpečnost	30
3.2.16 EASA - Evropská agentura pro bezpečnost letectví	31
3.2.17 GSA - Evropský úřad pro dohled nad GNSS	32
3.2.18 ERA - Evropská agentura pro železnice	33

3.2.19 ENISA - Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací	33
3.2.20 ECDC - Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí	34
3.2.21 FRONTEX - Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU	35
3.2.22 CFCA - Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu	35
3.2.23 ECHA - Evropská agentura pro chemické látky	36
3.2.24 FRA - Agentura EU pro základní práva	37
3.2.25 Fusion for energy - Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy	38
3.2.26 Evropský institut pro rovnost žen a mužů (ve fázi přípravy)	39
3.3 Agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky	39
3.3.1 ISS - Ústav Evropské Unie pro studium bezpečnosti	40
3.3.2 EUSC - Satelitní středisko Evropské Unie	41
3.3.3 EDA - Evropská obranná agentura	41
3.4 Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech	42
3.4.1 EUROPOL - Evropský policejní úřad	42
3.4.2 EUROJUST - Evropská jednotka pro soudní spolupráci	44
3.4.3 CEPOL - Evropská policejní akademie	44
3.5 Výkonné agentury	45
3.5.1 Společné rysy výkonných agentur	45
3.5.2 EK versus agentura	46
3.5.3 EACEA - Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast	47
3.5.4 PHEA - Výkonná agentura pro program veřejného zdraví	48
3.5.5 TEN-TEA - Výkonná agentura pro transevropské dopravní sítě	48
3.5.6 EACI - Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace	49
3.5.7 REA - výkonná agentura pro výzkum	50
4. Závěr	51
5. Resumé	53
6. Glosář	56
7. Přílohy	58
8. Použité zdroje a bibliografie	67
9.1 Bibliografie	67
9.2 Propagační materiál	67
9.3 Internetové zdroje	68

1. Úvod

Evropská unie (EU) je ve své podstatě jedinečná. Její členské státy, jsou nezávislé a suverénní, a spojují svoji suverenitu, aby získaly sílu a světový vliv, kterého by žádný z nich sám nedosáhl. Aby jednání o otázkách společného zájmu zůstalo na demokratické úrovni, členské státy musí delegovat některé z rozhodovacích pravomocí na jimi vytvořené a vzájemně sdílené instituce.

Při výběru tématu mé bakalářské práce jsem se rozhodovala dle jeho obecné znalosti mezi lidmi. Dle mého názoru decentralizované orgány čili agentury nejsou stále tolik známy, tudíž bych je touto cestou chtěla přiblížit a představit je jakožto nedílnou součást institucionální struktury EU. Agentury se neustále vyvíjejí a snaží co nejvíce přiblížit občanům členských států EU. Mým cílem je představit jejich činnosti a úkoly, dále vytknout v čem se na ně občané mohou obrátit a co vše pro ně jsou agentury schopny udělat. Zároveň se přesvědčíme, zda činnost agentur je základem pro správné fungování EU, neboť sehrává významnou roli v provádění jejich politik tím, že agentury přebírají některé kompetence a pravomoci hlavních institucí.

Decentralizované orgány EU jsou specializované agentury, jež vyvíjejí činnost v celé Evropě ve spoustě oblastí, od veřejného zdraví přes justici až po lidská práva. Tyto agentury jsou orgány odlišné od institucí EU, neboť nebyly vytvořeny smlouvami, nýbrž akty sekundárního práva. Plní velmi specifické úkoly, například na úseku jako jsou ochrana životního prostředí, zajištění bezpečnosti dopravy a podpora mnohojazyčnosti. Na rozdíl od institucí EU stanovených ve smlouvách, každá z těchto agentur má svou vlastní právní subjektivitu. Každá agentura je jedinečná a plní určitou funkci.

Nejdříve se seznámíme s hlavními institucemi EU, poté se podíváme do historie a popíšeme si jak agentury postupně vznikaly. Dozvíme se v čem se podobají a naopak čím se liší. Postupně si agentury představíme a vymezíme jejich rámec činnosti. Také zjistíme jak agentury pracují a jakou mají roli v rámci institucí EU. V závěru poté zanalyzujeme získané informace.

2. Náhled do problematiky - institucionální rámeček

2.1 Struktura tří pilířů

„EU je někdy přirovnávána ke společnému domu, ve kterém evropské národy žijí pod jednou střechou. Struktura této trochu složité stavby se často připodobňuje k antickému chrámu. Jako každá stavba, která má přetrvat do budoucích věků, i EU potřebuje pevné základy - společné hodnoty a cíle. Z nich vyrůstají tři pilíře, představující jednotlivé politiky Unie. Jejich svorníkem, střechou, pod níž se odehrává život ve společném evropském domě, jsou instituce EU.“¹

Podpisem Maastrichtské smlouvy² v roce 1992 došlo k založení EU. Dále došlo k formálnímu rozdělení politiky EU v nové organizační a právní struktuře EU do tří hlavních oblastí jednotlivých tzv. politik EU (oblastí politické činnosti), které byly pojmenovány „pilíře“.

Co se týče prvního z nich, jenž je nejstarší a nejsilnější, jeho počátky jsou spjaty se vznikem **Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO)**³, **Evropského hospodářského společenství (EHS)**⁴ (v roce 1992 přejmenováno *Maastrichtskou smlouvou na Evropské Společenství - ES*) a **Evropského společenství pro atomovou energii (ESAE)**. Týká se mimo jiné ekonomických, sociálních a ekologických záležitostí. V roce 1999 vešla v platnost Amsterdamská smlouva⁵, což zapříčinilo přesun záležitosti azylové a přistěhovalecké politiky, celní spolupráce a soudní spolupráce v občanskoprávních věcech z pilíře třetího do pilíře prvního. Tím ES získává mnohem větší pravomoci v oblasti volného pohybu osob. První pilíř je založen na komunitárním právu a tedy má tzv. supranacionální neboli nadnárodní charakter. To znamená, že členské státy EU dobrovolně a úzce přenášejí část své národní suverenity na nadstátní orgán (ES/EU). Společné zájmy členských zemí EU jsou uskutečňovány prostřednictvím orgánů EU, z nichž nejdůležitějšími jsou Rada EU (Rada),

¹ uvedeno na <http://www.euroskop.cz> (8.4. 2008)

² Smlouva o EU, která byla podepsána v Maastrichtu 7.2. 1992. Vstoupila v platnost 1.11. 1993.

³ ESUO již neexistuje, v roce 2002 došlo k jeho zániku.

⁴ EHS, též Společný trh, je ekonomicko-politické seskupení západoevropských států se sídlem v Bruselu, v roce 1992 bylo přejmenováno Maastrichtskou smlouvou na Evropské společenství (ES).

⁵ Amsterdamská smlouva byla podepsána 2.10. 1997 ministry zahraničí patnácti členských států EU. Vešla v platnost 1.5. 1999. jejím hlavním cílem je změnit některá nařízení Smlouvy o EU a zakládací smlouvy ES (Pařížská a Římská)

Evropský parlament (EP) , Evropská komise (EK) a Evropský soudní dvůr (ESD), a jejichž rozhodnutí jsou v rámci prvního pilíře přijímána kvalifikovanou většinou.⁶

Právo druhého a třetího pilíře je právo unijní, což znamená, že se nezakládá na nadstátnosti, a je tedy formálně klasickým mezinárodním právem. Je vytvořeno na základě souhlasů členských států EU a nikoliv institucemi. Druhý a třetí pilíř z větší části fungují podle mezivládní metody s požadavkem jednomyslnosti.⁷

Druhý pilíř obsahuje **Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP)**. Již v 70. letech existovala tzv. Evropská politická spolupráce, kdy členské země EU spolupracovaly v oblasti zahraniční politiky. V roce 1993 vešla v platnost Maastrichtská smlouva, díky níž se vytvořila Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP). Ta se tedy týká zahraničních, bezpečnostních a také obranných záležitostí a najdeme ji v hlavě V Smlouvy o EU. Druhý pilíř EU disponuje mezivládním charakterem, což znamená, že rozhodovací i výkonné pravomoci zůstávají členským státům EU. Narozdíl od prvního pilíře je většina rozhodnutí přijímána jednomyslně. Hlavním orgánem v rámci SZBP je Rada, která sdružuje ministry zahraničí a obrany členských zemí. Důležitá rozhodnutí jsou přijímána hlavami členských států, které se scházejí na tzv. summitech EU.⁸

Obsahem třetího pilíře je **Policejní a justiční spolupráce ve věcech trestních (PJSVT)**, která je zakotvena v hlavě VI Smlouvy o EU. Dochází zde ke spolupráci policejních, celních a justičních orgánů členských zemí a ke spolupráci prostřednictvím agentur Europol a Eurojust, čímž se snaží předejít rasismu, xenofobii, kriminalitě, nelegálnímu obchodování a dalším negativním jevům.⁹

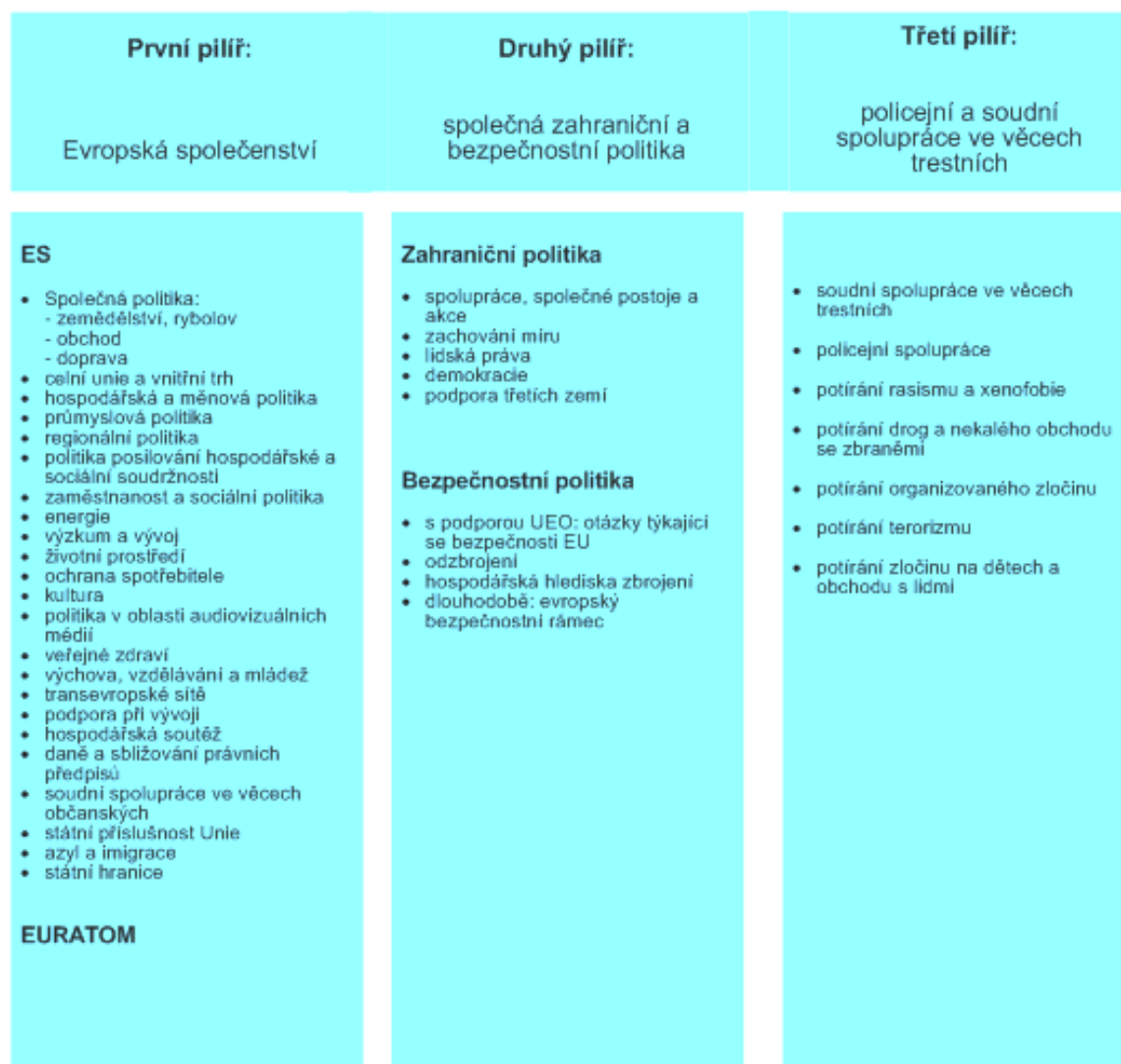
⁶ Kvalifikovaná většina je počet hlasů, které se v Radě požadují k přijetí rozhodnutí v případech, kdy se o daných otázkách jedná na základě článku 205 (2) Smlouvy o Evropském společenství

⁷ členské státy před hlasováním v Radě musí dospět ke vzájemné dohodě

⁸ Summit je zasedání Evropské rady

⁹ <http://www.euroskop.cz> (12.4.2008)

Evropská unie

10

¹⁰ Maastrichtský chrám - pilířová struktura EU - <http://www.euroskop.cz> (12.4. 2008)

2.2 Hlavní instituce a jejich role v rámci EU¹¹

Hlavní roli v institucionální struktuře EU hraje trojúhelník složený z EK, Rady a EP doplněný další významnou institucí, ESD. Tento trojúhelník institucí vytváří politiky a předpisy, které platí v rámci celé EU. Co se týče rozdělení zodpovědnosti ve věci komunitárního práva, principálně je to EK, kdo navrhuje předpisy, EP a Rada je schvalují a úkolem ESD je řešit spory.

Existence institucí EU je přímo odvozena ze smluv o ESUO, EHS a Euratomu, v nichž členské státy vyjádřily souhlas s přenesením části svých pravomocí na orgány ES. Instituce EU musí dodržovat určitá pravidla a postupy, které jsou stejně jako jejich pravomoci a úkoly stanoveny v základních smlouvách EU.

2.2.1 Evropská komise

EK byla založena v padesátých letech na základě zakládajících smluv EU. Skládá se ze sedmadvaceti komisařů - z každého členského státu jeden - kteří zastupují komunitární zájem a měli by být absolutně nezávislí. EK zasedá v Bruselu.

Její úkolem je zastupovat a bránit zájmy EU jako celku. EK má kontrolní pravomoc, což znamená, že je odpovědná za řízení každodenních činností EU a zastupuje EU na mezinárodní scéně, dále pak legislativní pravomoc, EK navrhuje právní předpisy EP a Radě, řídí a provádí politiky EU, a také rozpočtovou pravomoc, neboť EK provádí rozpočet. Je odpovědná EP, neboť jí může vyslovit nedůvěru, po čemž ona musí podat demisi.

Nová EK je jmenována každých pět let do šesti měsíců po volbách do EP, po společné dohodě vlád členských států EU, po jednomyslném schválení Radou a po souhlasu většiny poslanců EP. Předsedu EK schvaluje přímo EP. Současným předsedou je José Manuel Barroso z Portugalska, a to až do 31.10. 2009.

¹¹ Guéguen, Daniel: Průvodce labyrintem evropských společenství, Mladé léta, 1993; <http://www.euroskop.cz> (12.4.2008); Evropská unie: SMLOUVA O Ústavě Pro Evropu, Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2005

2.2.2 Evropský parlament

EP existuje od samého počátku evropského integračního procesu. Od roku 1979 je volen občany EU na pětileté funkční období, aby zastupoval jejich zájmy. EP má tři pracoviště. Oficiální sídlo ve Štrasburku je místem plenárního zasedání europoslanců. Mezi plenárními zasedání se scházejí ve dvaceti stálých výborech v Bruselu. A Lucemburk je sídlem předsednictva a generálního sekretariátu. Aktuální počet poslanců je 785. Počet poslanců za jednotlivé členské země by měl odpovídat počtu jejich obyvatel.¹²

Na základě procedury spolurozhodování získal EP právo rozhodovat společně s Radou o většině legislativních návrhů EK. Také společně s Radou sdílí pravomoc nad finančními prostředky a ke schválení rozpočtu je třeba jeho souhlas. Co se týče kontrolní pravomoci, EP dohlíží na činnosti EU, činnost EK a dalších orgánů, k čemuž jsou zřizovány dočasné vyšetřovací výbory.

EP pracuje celoročně. Aby byl usnášeníschopný je třeba minimálně 1/3 poslanců. Pracuje ve specializovaných komisích a je řízen předsedou, jež je volen na dva roky s možností obnovy. V lednu letošního roku byl zvolen předseda Hans-Gert Pöttering z Německa.

2.2.3 Rada EU

Rada čili Rada ministrů je mezivládní orgán složený ze zástupců členských států na ministerské úrovni. Stejně jako EP byla i Rada zřízena v padesátých letech zakládajícími smlouvami. Jejím hlavním sídlem při formálních jednáních je Brusel.

Rada je hlavním "legislátorem" EU, disponuje rozhodovacími pravomocemi. Mezi jejími hlavními úkoly je koordinace hospodářské politiky členských států a spolu s EP schvalování rozpočtu EU. Co se týče kontrolních pravomocí Rada má možnost svěřit EK provádění aktů přijatých a vydaných Radou.

¹² např. Německo zastupuje 99 poslanců, Českou Republiku pouze 22 poslanců

Rada je nepermanentní orgán, práci ministrům připravuje COREPER¹³ a Generální sekretariát¹⁴.

Zasedáním Rady předsedají jednotlivé členské země, které se střídají po šesti měsících. Kteří ministři se účastní jaké schůzky, to záleží na předmětu jednání.¹⁵ Ministři hlasují na základě jednomyslnosti, kvalifikované většiny¹⁶ či většiny přítomných.

Předsednictví Rady se mění v šestiměsíčních intervalech. Každá země EU tedy střídavě po dobu šesti měsíců odpovídá za program jednání Rady a předsedá všem schůzkám, podporuje přijímání legislativních a politických rozhodnutí a zprostředkovává kompromisy mezi členskými státy. Od ledna do června 2008 zasedáním Rady předsedá Slovinsko, které bude v červenci 2008 následováno Francií a poté přijde na řadu i Česká Republika. Předsednictví je nápomocen generální sekretariát, v roce 2004 byl generálním tajemníkem Rady znovu jmenován pan Javier Solana ze Španělska.

2.2.4. Evropský soudní dvůr

ESD je vrcholný orgán, který dbá na dodržování práva uvnitř EU. Byl ustanoven 1.1.1958 na základě Římských smluv¹⁷ jako společný soudní orgán. Má nezastupitelnou roli při výkladu a provádění zakládajících smluv. Sídlí v Lucemburku.

Skládá se ze sedmadvaceti soudců¹⁸ a osmi generálních advokátů¹⁹, jež jsou jmenováni na dobu šesti let. ESD zajišťuje, že legislativa je uplatňována ve všech členských zemích stejně. Má pravomoc řešit právní spory mezi členskými státy a institucemi EU. ESD kontroluje legitimitu rozhodování Rady a EK. Napomáhá mu Soud první instance, jež byl vytvořen v roce 1989 pro zlepšení soudní ochrany práv občanů EU. ESD provádí i jiné druhy řízení, řízení o žalobě proti členské zemi či proti některému z orgánů EU.

¹³ COREPER je Výbor stálých zástupců, jeho úkolem je připravovat práci Radě kromě otázek týkajících se zemědělství, o něž se stará Zvláštní výbor pro zemědělství.

¹⁴ Generální sekretariát je nápomocen předsednictví Rady

¹⁵ Pokud například RADA projednává otázky týkající se životního prostředí, pak se schůzky účastní ministři životního prostředí každého členského státu EU a schůzka se nazývá „Rada ministrů životního prostředí“.

¹⁶ Hlasování kvalifikovanou většinou se používá u většiny otázek. Každý stát má jiný počet hlasů dle různých kritérií, např. ČR má 12 hlasů a Německo má 29 hlasů. Pro přijetí je třeba 255 hlasů z 347, přičemž hlasy pro musí představovat alespoň 62% celkového počtu obyvatelstva EU.

¹⁷ Na základě Římské smlouvy došlo v roce 1957 k založení EHS

¹⁸ Každou členskou zemi EU zastupuje jeden soudce.

¹⁹ Poskytují odborné, nezávislé a nestranné stanovisko k věcem předloženým soudem.

Soudní dvůr a Soud první instance mají oba svého předsedu, který je volen jejich kolegy soudci na období tří let s možností obnovy. Předsedou ESD byl v roce 2003 zvolen Vassilios Skouris z Řecka a předsedou Soudu první instance je Bo Vesterdorf z Dánska.

3. Decentralizované orgány EU (Agentury)

Decentralizované a specializované agentury jsou zřizovány na podporu členských států EU a jejich občanů. Očekává se od nich jednak dosažení geografického decentralizování pravomocí a jednak vyrovnání se s novými úkoly právního, technického či vědeckého charakteru nebo asistování institucím a orgánům EU v různých oblastech politik.

Agentury se objevují od sedmdesátých let na základě rozhodnutí Rady. Každá agentura je jedinečná, neboť má své vlastní cíle a plní individuální funkce v rámci specifikované oblasti, přesto však mají agentury podobnou strukturu a způsob fungování. Existují cíle, které jsou pro všechny společné a tvoří základ činnosti každé z nich. Agentury přinášejí určitý stupeň decentralizace a větší rozptyl činností EU, odpovídají potřebě vědeckého či technického vývoje a usnadňují dialog na evropské úrovni. Agentury se nezabývají legislativou ani rozpočtem EU, disponují pouze pravomocemi exekutivními. Svou náplní činností i principy fungování se agentury liší od ostatních institucí a orgánů EU.

Většina agentur je situována v zemích původní Evropské patnáctky, avšak nové evropské agentury by měly sídlit v členských zemích, které jsou členy EU až od roku 2004. Příkladem může být Polsko, které je od téhož roku sídlem agentury FRONTEX. Členské státy usilují o sídlo agentur, neboť tím mohou posílit své postavení v EU.

Agentury EU můžeme rozdělit nejprve do dvou skupin a to: regulační agentury, které dále dělíme do tří skupin: Agentury společenství, Agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky, Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech; a Agentury výkonné.

Někdy se v rámci decentralizovaných orgánů můžeme setkat s pojmem "Společný podnik"²⁰. Zjišťujeme, že v současné době existuje Společný podnik ITER (energie z jaderné syntézy) a Společný podnik SESAR (řízení letového provozu). Dále jsou navrhované čtyři Společné podniky: ARTEMOS (vestavěné počítačové systémy), ENIAC (nanoelektronika), FCH (palivové a vodíkové články) a IMI (inovační léčiva).

²⁰ Například jej uvádí server <http://www.europa.cz> v obecné zprávě 2007.

3.1 Vývoj Evropských Agentur

3.1.1 Vznik Evropských agentur²¹

V poslední době vývoj nových agentur je jasný pokrok v rozvíjející se správní struktuře. Předtím, než dojde k založení nové agentury, je třeba, aby nabídla představy a jasné cíle, které by byly jejími prioritami.

„Agentury by měly zaprvé ulehčit vytížení jiných institucí ES, které by se mohly postupně soustředit na jejich hlavní strategické působení. Zadruhé, by měly oddělit záležitosti odborného rázu od politických nesnází, čímž by došlo k zabezpečení politické soudržnosti. Zatřetí, povinnost řešit odborné záležitosti, by měla být přenechána specialistům, čímž by se přispělo ke snížení asymetrie informací mezi operátory a správou. Začtvrté, založení evropských agentur by mělo zredukovat transakční náklady a zajistit nestrannost vzhledem k zájmům státu. Nakonec, ujasnění kompetencí, které by mělo vyústit ze zavedení agentur (politické a strategické povinnosti k EK - odborné otázky pro agentury), by mělo postupně přispět občanům k lepšímu porozumění ES.“²²

V současné době existující agentury byly založeny ve třech etapách. První generace evropských agentur byla založena již v sedmdesátých letech. To je případ agentur Cedefop (Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání) a Eurofound (Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek). Avšak tato prvotní etapa vedoucí k "agenturifikaci"²³ se nestala hlavním vývojem, neboť došlo pouze k založení dvou agentur, které měly omezené pravomoci ve velmi specifických oblastech.

Během následujících pětadvaceti let nebyly založeny agentury žádné. Druhá etapa agentur začala počátkem devadesátých let, kdy byla založena EEA (Evropská agentura pro životní prostředí) a ETF (Evropská nadace odborného vzdělávání). Oproti první etapě se tato pozdní "agenturifikace" stala výraznějším rozvojem pro správu ES. Bylo vytvořeno šest dalších agentur v následujících čtyřech letech po EEA a ETF, a navíc dvě další na konci

²¹ <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers> (20.3. 2008)

²² Překlad z anglického jazyka části textu ze stránky <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers>

²³ agenturifikace je termín udaný na stránce <http://www.jeanmonnetprogram.org/papers>; autor tím míní proces vytváření agentur v EU

devadesátých let. Mimoto se tyto agentury zabývají rozmanitějším typem aspektů politiky ES (např. sociální politikou, kontrolou životního prostředí, ...).

V roce 2002 bylo na úrovni ES přijato několik dodatečných agentur. To je případ agentur EFSA (Evropský úřad pro bezpečnost potravin), EMSA (Evropská agentura pro námořní bezpečnost) a EASA (Evropská agentura pro leteckou bezpečnost). Přijetí těchto agentur mělo stanovit počátek třetí etapy "agenturifikace". Vskutku, EK brzy přednesla návrhy na založení agentur v různých sektorech. V rámci železniční dopravy je brzy zakládána ERA (Evropská agentura pro železnice). Znatelný rys této třetí etapy je, že většina agentur se zabývá záležitostmi, které se týkají bezpečnosti. Začaly se zakládat i agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky, agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech a také výkonné agentury.

V současné době je ve fázi přípravy Evropský institut pro rovnost žen a mužů a Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERC). Dále existují dvě navrhované agentury společenství: Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů a Evropský úřad pro trh elektronických komunikací.

3.1.2 Společné rysy a odlišnosti agentur

Agentury jsou všechny vytvořeny podobným dokumentem (tj. nařízením Rady) a mají podobnou institucionální strukturu. Vytvoření evropských agentur musí být odůvodněno faktem, že předmět otázky nemůže být uspokojivě vyřešen na národní úrovni, a cíle nemohou být lépe dosaženy než v rámci EU. Můžeme si položit otázku, zdali všechny agentury vytvořené v rámci neexkluzivity pravomocí prošly testem subsidiarity.²⁴ Evropské agentury zabývající se vnitřními záležitostmi trhu, jako je OHIM (Úřad harmonizace ve vnitřním trhu), a CPVO (Odrůdový úřad Společenství) se s tímto testem nejspíše setkaly. Měl by to být i případ Evropských agentur navržených k řešení obrany a vnitřních věcí jako je například EASA, EMSA či ERA.

²⁴ Princip subsidiarity znamená, že rozhodnutí mají být činěna co nejbližší občanu, Es zasahuje pouze v případě, kde nestačí zásah na úrovni státu, např. přijímání ekologické legislativy

Na základě činnosti, oblasti fungování a úkolů můžeme agentury, vyjma agentur výkonných, rozdělit ještě do pěti podskupin:

1. Agentury, které se týkají fungování vnitřního trhu: CPVO, OHIM, EMEA, EFSA, EMSA²⁵, EASA²⁶
2. Monitorovací centra: EEA, EMCDDA²⁷, EUMC
3. Agentury podporující dialog na evropské úrovni a odpovědné za informace a vytváření sítí informací: Cedefop, EUROFOUND, EU-OSHA, ENISA, ECDC, FRA a Evropský institut pro rovnost žen a mužů
4. Agentury, jež v příslušných odborných oblastech realizují programy a úkoly jménem EU: ETF, ERA
5. Agentury, které se zabývají operačními činnostmi: EAR, GSA, CFCA, FRONTEX, Eurojust, Europol, CEPOL
6. Agentury poskytující služby jiným agenturám či institucím: Cdt²⁸, ECHA

3.1.3 Činnost evropských agentur v rámci institucí EU

Záležitost zakládání evropských agentur se projednává v několika dokumentech EK v obecné souvislosti s diskuzí EK o evropském vládnutí. EK vydala Bílou knihu o evropské správě,²⁹ ve které jsou detailně vymezeny podmínky pro zakládání agentur. Pro EK je vytváření agentur vhodným způsobem jak zajistit soustředění zdrojů na hlavní úkoly. Smlouvy ES poskytují přímé záruky pro instituce, čímž se dbá na to, aby pravomoci byly vyvážené a agentury nezasahovaly do pravomocí institucí. „Agentury mohou mít pravomoc učinit vlastní rozhodnutí ve specifických oblastech, ale nemohou přijímat normotvorná opatření; nemohou mít odpovědnosti, které smlouvy přímo udělují EK (např. v oblasti soutěžní politiky); nemohou mít rozhodovací pravomoci v oblastech, ve kterých by musely rozhodovat mezi protichůdnými veřejnými zájmy či uskutečňovat komplexní ekonomická hodnocení“³⁰.

²⁵ EMSA se také zabývá operačními činnostmi

²⁶ EASA také poskytuje přímou pomoc EK a v některých případech i členským státům, radí jim v technických a vědeckých oblastech

²⁷ EMCDDA můžeme zařadit také mezi agentury podporující dialog

²⁸ Cdt je možno považovat i za agenturu realizující programy jménem EU

²⁹ White paper on European Governance - zveřejnění knihy v roce 2001 mělo otevřít debatu o základních cílech a principech veřejné správy na území EU. Komise v Bílé knize upozorňuje na potřebu zdokonalit ovlivňování politiky a její realizace „zdola-nahoru“, na rozšiřování nástrojů regulace veřejné správy a na vývoj evropských institucí s jasnější odpovědností.

Plné znění http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf

³⁰ volně přeložená část textu z <http://jeanmonnetprogram.org/papers/04/040101.pdf> (12.3.2008)

Tudíž nařízení, která vytváří agentury by měla stanovit omezení jejich činností a pravomoci, jejich odpovědností a podmínku otevřenosti.³¹

Dále v roce 2005 byla přijata Komunikace nazvaná „Better Law Making“.³² Zde se dozvídáme, že EK má záměr podrobit EP a Radu podmínkám interinstitucionální dohodě. Cílem je sjednat podmínky vztahující se k zakládání, fungování a kontrolování regulačních agentur v prvním pilíři. Přestože EP dohodu podpořil, jednání o ní byla během roku 2006 pozastavena, neboť Rada nebyla připravena zaobírat se touto záležitostí.³³

EK musí dohlížet na správné vykonávání funkce agentur, ale stupeň odpovědnosti EK nemůže přesáhnout stupeň vlivu EK na činnosti agentur. EP a Rada ujednávají jednak právní základy agentur jednak schvalování rozpočtu, k čemuž EP získává zprávy od EK a Evropského účetního dvora.³⁴

„EK věří, že agentury mohou přinést opravdovou nadhodnotu. Záměrem EK je:

- *stáhnout její návrh na interinstitucionální dohodu;*
- *ujmout se jednotného hodnocení regulačních agentur koncem roku 2009 a co nejdříve podat zprávu EP a Radě o výsledku;*
- *nepředkládat žádné nové regulační agentury dokud hodnocení nebude kompletní (tedy do konce roku 2009);*
- *ujmout se revize vlastního vnitřního systému EK řídícího její vztahy s agenturami.“³⁵*

³¹ <http://jeanmonnetprogram.org/papers/04/040101.pdf> (12.3.2008)

³² Plné znění <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2002:0275:FIN:EN:PDF>; Neexistuje oficiální název v českém jazyce, volně přeloženo „Lepší zákonodárství“

³³ Commission of the European Communities: Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, COM (2008)

³⁴ Commission of the European Communities: Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, COM (2008)

³⁵ Část článku z Commission of the European Communities: Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, COM (2008)

3.2. Agentury společenství

3.2.1. Historie vzniku³⁶

První agentury byly zřízeny již v sedmdesátých letech. V devadesátých letech byla poté založena řada nových agentur, které byly předvojem modelu evropských agentur současnosti. Jejich cílem bylo vypořádat se s novými úkoly v oblasti techniky a vědy. Sídla prvních sedmi agentur z devadesátých let byla určena dle rozhodnutí hlav států a vlád v Bruselu v roce 1993. Existence agentur není stanovena smlouvami, každá z nich byla založena jednotlivým právním aktem, který specifikuje její úkoly.

Definici agentury EU v současné době odpovídá čtyřicet existujících orgánů. Všechny však ve svém úředním názvu nemají slovo "agentura" a nazývají se například centra, instituty, nadace, kanceláře či úřady.

3.2.2. Struktura³⁷

I když se velikostně i účelově agentury od sebe liší, spojuje je společná základní struktura, organizační prvky a podobný způsob provozu.

Obecně je každá agentura řízena správní radou, která je tvořena zástupci členských států a jedním či více zástupců EK, zástupců jmenovaných EP či zástupců sociálních partnerů. Úkolem správní rady je stanovit hlavní směry a přijmout pracovní programy agentur. Členy správní rady se mohou stát v některých případech i nečlenské země EU, avšak bez nároku na hlasovací právo.

Správní rada či Rada jmenuje výkonného ředitele, jež se stane zákonným zástupcem agentur, to znamená, že je odpovědný za činnosti agentur a správné provádění jejich pracovních programů. Správní rada a výkonný ředitel mohou využít technických či vědeckých výborů jako informační místa.

³⁶ <http://europa.eu/agencies> (24.3. 2008)

³⁷ <http://europa.eu/agencies> (24.3. 2008)

Většina agentur je financována ze subvencí ES, které jsou vyčleněné přímo k tomuto účelu. Avšak některé se zcela či částečně samofinancují samy (OHIM, CPVO, Cdt, EMEA). Agentury podléhají vnější kontrole Účetního Dvora ES³⁸. Interní audit agentur je většinou prováděn finančním kontrolorem EK.

3.2.3 Cedefop - Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání³⁹

Cedefop je jedna z nejstarších evropských specializovaných agentur. Byla založena nařízením Rady (EHS) č.337/75 ze dne 10.2.1975 (Úř. věst. L39, 13.2.1975) pro podporu a rozvoj odborného vzdělávání a přípravu při zaměstnání v EU. Ústředí Cedefopu se nejdříve nacházelo v Berlíně, Německo a později bylo přemístěno do Soluně, Řecko.

Hlavním úkolem této agentury je zajistit ekonomický a sociální rozvoj tak, aby odborné školství uspokojovalo potřeby jak občanů, tak i trhu práce a společnosti. Cedefop poskytuje informace, výzkumy, analýzy týkající se systémů odborného vzdělávání a přípravy pro zaměstnání a podněcuje evropskou spolupráci a předávání si vědomostí. Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání úzce spolupracuje s EK, vládními systémy⁴⁰, zástupci zaměstnavatelů a odborovými svazy, stejně jako s pracovníky ve výzkumu.

Agentura provozuje interaktivní webovou stránku, která se nazývá Evropská vesnička pro odborné vzdělávání. Zde poskytuje aktuální informace o odborném školství a vzdělávání v Evropě, své publikace, fóra a další.

Cedefop je řízen správní radou v čele s předsedou Juan Menéndez-Valdéz, která se skládá z výboru zaměstnanců, ředitelstva a vnitřního auditora. Současným výkonným ředitelem agentury je Aviana M. Bulgarelli.

³⁸ Účetní Dvůr ES vznikl na základě smlouvy uzavřené mezi státy ES 22. července 1975, za účelem externí finanční kontroly ES.

³⁹ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.cedefop.europa.eu> (24.3. 2008); EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁴⁰ Např. Národní ústav odborného vzdělávání za ČR, Ministerstvo školství za Dánsko a mnoho dalších; seznam naleznete na <http://www.cedefop.europa.eu/index.asp?section=2&sub=4#gen0>

3.2.4 Eurofound - Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek⁴¹

Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek je jedna z prvních institucí EU, která byla vytvořena za účelem práce ve specializovaných oblastech politiky EU. Byla založena nařízením Rady (EHS) č1365/75 ze dne 26.5.1975 (Úř. věšt. L 139, 30.5.1975), s cílem přispět k navrhování a vytváření lepších životních a pracovních podmínek v Evropě. Nadace je situována v Dublinu, Irsko.

Hlavní rolí Eurofoundu je poskytovat informace, rady a expertízy ohledně životních a pracovních podmínek a průmyslových vztahů v Evropě pro klíčové činitele v rámci sociální politiky EU, na základě srovnávacích informací, výzkumu a analýz. Úkolem nadace je monitorovat změny a porozumět jim. Dále se nadace věnuje výzkumu a zkoumání, a komunikování a sdílení nápadů a zkušeností.

Nadace se zaměřuje převážně na tato témata:

- zaměstnanost a pracovní podmínky
- pracovní-životní rovnováha
- průmyslové vztahy a spolupráce
- sociální soudržnost

Nadace je řízena správní radou, která se skládá ze zástupců vlád a EK, a ze sociálních partnerů⁴². Výkonným ředitelem nadace je v současné době Jorma Karppinen.

3.2.5 EMCDDA - Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost⁴³

EMCDDA bylo zřízeno nařízením Rady (EHS) č.302/93 ze dne 8.2.1993. Jeho sídlem se stal Lisabon, Portugalsko. Cílem centra je změnit situaci v oblasti monitorování a informování o drogách.

⁴¹ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.eurofound.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁴² zaměstnavatelé a odbory

⁴³ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.emcdda.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Agentura opatřuje EU a jejím členským státům konkrétní přehled problémů s drogami v Evropě. Političtí činitelé využívají tyto informace k sestavení zákonů a strategií. Centrum slouží i pro odborníky a vědecké pracovníky, jakožto i pro širokou veřejnost.

Hlavním úkolem centra je zlepšit srovnatelnost informací o drogách v EU. Pročež EMCDDA se opírá o síť třiceti národních monitorovacích center⁴⁴, aby shromáždilo a zanalyzovalo údaje země. Výsledky tohoto monitorovacího procesu jsou poskytnuty centru a nakonec jsou analyzovány v "Annual report on the state of the drugs problem in Europe."⁴⁵ Dále centrum úzce spolupracuje s institucemi EU a se šesti klíčovými mezinárodními partnery.⁴⁶

Centrum se skládá ze dvou statutárních orgánů, a to ze správní rady a vědeckého výboru. Aktuálním předsedou správní komise je Marcel Reimen z Lucemburska. Výkonným ředitelem centra je Wolfgang Götz z Německa.

3.2.6 EU-OSHA - Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu při práci⁴⁷

Agentura byla založena nařízením Rady (ES) 2062/94 (Úř. věšt. L216, 20.8.1994) ze dne 18.7.1994, aby splnila rostoucí požadavky na informace v oblasti bezpečnosti a zdraví při práci. Agentura sídlí v Bilbao, Španělsko.

Hlavním cílem EU-OSHA je trvale zlepšit životy lidí v práci za pomoci rozšíření technických, vědeckých a ekonomických informací, které by jim měly práci ulehčit.

Agentura pracuje ve třech klíčových oblastech:

- shromažďování informací

Byly zřízeny rozsáhlé Evropské sítě určitých expertů a organizací na národní úrovni, aby se zúčastnily práce v agentuře. Jádrem této sítě představuje samotná

⁴⁴ za ČR je to Národní monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost, více na

<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index36133EN.html>

⁴⁵ volně přeloženo: Výroční zpráva o stavu drogového problému v Evropě

⁴⁶ Pompidou Group Rady Evropy; Úřad pro drogy a kriminalitu (UNODC), Světová zdravotnická organizace (WHO); Světová celní organizace (WCO); mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol); Evropský policejní úřad (Europol), Evropské středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (ECDC)

⁴⁷ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.osha.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Information about the European agency for safety and health at work, Kolektiv autorů: Evropská Agentura pro bezpečnost a zdraví při práci (2002)

agentura, která uspořádává informace na národní úrovni, včetně národní webové stránky agentury. Skupiny expertů jsou svolávány, aby se radily o jednotlivých předmětech bezpečnosti a zdraví v práci.

- šíření informací

Hlavním výstupem informací je internet. Skrze webovou stránku agentury <http://osha.eu.int>, uživatelé jsou spojeni se všemi národními ústředními zdroji a jejich systémy. Webová stránka také poskytuje okamžitý a jednoduchý přístup k fondu evropských a mezinárodních OSHA informacím, včetně legislativy a standardů, výzkumu statistik, správné praxe a mnohem více.

V úzké spolupráci s ústředními středisky, agentura zřizuje roční kampaň Evropský Týden pro bezpečnost a zdraví při práci. Kampaň má dva prvotní cíle, a to zvýšit povědomí jednotlivých problémů agentury (např. stres) a prosazovat výměnu informací a správné praxe, kterou může napomoci ke zmírnění daných problémů. Kampaně se zúčastňuje přes třicet zemí a agentura působí jako koordinátor, připravuje materiály a poskytuje hlavní podporu v propagaci kampaně v Evropě.

- rozvíjení znalosti

To zahrnuje užívání informačních sítí agentury k zabezpečení materiálů pro její celoevropské informační projekty na význačná témata bezpečnosti a zdraví v práci, která zahrnují strategie a politiky, jež podporují prevenci a informace o možných nebezpečích v malých a středně velkých podnicích.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu při práci úzce spolupracuje se svými partnery, aby zajistila, že otázka zdraví a bezpečnosti je dostatečně šířena do všech stran. Jejími partnery je EK, evropská informační střediska (EIC)⁴⁸ a výbor vrchních inspektorů práce (SLIC)⁴⁹.

Agentura je řízena ředitelem Jukkou Takalou z Finska a správní radou. Správní rada agentury se skládá ze zástupců vlád, zaměstnavatelů a odborů ze všech členských států EU a z EK.

⁴⁸ existuje jich více jak 300; poskytují informace podnikům o záležitostech týkajících se EU

⁴⁹ Inspektoráty práce uvědomují všechny, jichž se to týká, o jejich povinnostech v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v případě potřeby nutí příslušné subjekty provést nezbytná zlepšení.

EU-OSHA se zdá být stejnou agenturou jako Eurofound, avšak ta pouze poskytuje informace ohledně životních a pracovních podmínek. EU-OSHA doplňuje jeho činnost tím, že informace shromažďuje a šíří je dále.

3.2.7 EEA - Evropská agentura pro životní prostředí⁵⁰

Nařízení Rady (EHS) č. 1210/90 (Úř. věšt. L120, 11.5.1990) na založení EEA bylo přijato dne 7.5.1990 a v platnost vstoupilo koncem roku 1993. Stejným zařízením byla také založena evropská informační a provozovací síť pro životní prostředí Eionet⁵¹, která je největším zdrojem informací pro EEA. Agentura sídlí v Kodani, Dánsko.

Cílem EEA je podávat spolehlivé a nezávislé informace o životním prostředí. Svými informacemi napomáhá členským státům EU činit rozhodnutí ohledně zlepšování životního prostředí, a zohlednit životní prostředí v hospodářské politice.

EEA je zodpovědná za rozvoj sítě Eionet a koordinaci její činnosti. Agentura čerpá z poznatků a informací existujících organizací, s kterými úzce spolupracuje.⁵²

Přestože je EEA orgánem EU, jejími členy mohou být i státy mimo EU, které sdílí cíle agentury⁵³. V současné době má EEA dvaatřicet členských států, z čehož sedmadvacet z nich je členem EU. Agentura se skládá ze správní rady, ředitelstva a vědeckých výborů. Je řízena výkonným ředitelem Jacqueline McGlade z Dánska.

EEA nedávno uvedla, že: *„Ke snížení emisí skleníkových plynů v dopravě nestačí jen evropské politiky na zlepšování technologií používaných v automobilech a technologická zlepšení v oblasti pohonných hmot“*. *„Musí jít politická opatření nad rámec samotného dopravního sektoru a musí být uplatňována i v takových oblastech, jako jsou domácnosti, průmyslová výroba a služby, v nichž má poptávka po dopravě svůj původ,“* píše se ve zprávě

⁵⁰ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.eea.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

European environment agency, an introduction, Kolektiv autorů: Evropská agentura pro životní prostředí (2006)

⁵¹ Eionet = Evropská informační a pozorovací síť pro životní prostředí

⁵² Statistický úřad (Eurostat), Společné výzkumné centrum EK, Program OSN pro životní prostředí (UNEP), Světová zdravotnická organizace (WHO)

⁵³ Nečlenské země EU, jež jsou členy agentury EEA jsou: Island, Lichtenštejnsko, Turecko, Norsko a Švýcarsko.

Evropské agentury pro životní prostředí, s níž EEA vystoupila 3.3.2008 v parlamentním výboru EP pro klimatické změny. „Doprava se dlouho v boji proti globálnímu oteplování a emisím oxidu uhličitého pouze ‘vezla‘. Vlády a občané musí radikálně přehodnotit svůj přístup k dopravní politice – pokud pro nic jiného, tak ve vlastním zájmu kvůli ochraně zdraví. Nemůžeme nadále poskytovat výhody méně efektivním druhům dopravy“⁵⁴, nechala se slyšet výkonná ředitelka EEA.

3.2.8 ETF - Evropská nadace odborného vzdělávání⁵⁵

Evropská nadace odborného vzdělávání byla založena na nařízení Rady č.131/94 ze dne 23.5.1994 (Úř. věst. L131, 23.5.1990), s cílem přispět k rozvoji vzdělávání a odborné přípravy v členských státech EU a k jejich udržitelnému sociálnímu a hospodářskému rozvoji. Sídlem nadace se stal Turín, Itálie.

Úkolem ETF je podnítit partnerské země k podílení se na modernizaci systémů odborné přípravy a vzdělávání, dále pak vyhodnotit jejich vazby na sociální a hospodářský rozvoj, usnadnit dialog mezi zúčastněnými subjekty pomocí rozvíjení mezinárodních, národních a místních sítí, a navrhopvat, zpracovávat a vyhodnocovat projekty na žádost EK.

ETF spolupracuje s třiceti partnerskými zeměmi, kterým poskytuje možnost reformovat jejich systém odborné přípravy a vzdělávání, a s evropskými a mezinárodními institucemi⁵⁶ a s Cedefopem⁵⁷.

Agentura se skládá ze správní rady, ředitelstva a poradního fóra. Výkonným ředitelem agentury je od roku 2004 Muriel Dunbar z Velké Británie.

Může se nám zdát, že je tato agentura stavěná na stejném principu jako agentura Cedefop, avšak Cedefop se zaměřuje hlavně na ekonomický a sociální rozvoj v oblasti odborného školství, protože ETF spíše nabízí možnost reformy odborné přípravy a vzdělávání. Agentury

⁵⁴ Část článku z <http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eea-technologie-ke-snazovani-emisi-v-doprave- nestaci, ze dne 4.3.2008>

⁵⁵ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.etf.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁵⁶ Např. Světová banka (WB), UNESCO, Evropský ekonomický a sociální výbor (EESC) a další naleznete na stránce http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/Partner_organisations_EN?OpenDocument

⁵⁷ Agentura Cedefop – 3.2.3

spolu vzájemně spolupracují, ETF čerpá ze zkušeností Cedefopu týkajících se politik a praxe ve vzdělávání a výcviku.

3.2.9 CPVO - Odrůdový úřad společenství⁵⁸

„Nařízením Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27.7.1994 (Úř. věšt. L227, 1.9.1994) byl založen systém odrůdových práv Společenství jakožto jediná a výlučná forma práv průmyslového vlastnictví v oblasti nových rostlinných odrůd.“⁵⁹ Tento systém je spravován Odrůdovým úřadem společenství. Od roku 1997 je sídlo agentury umístěno v Angers, Francie.

CPVO je decentralizovanou agenturou s vlastní právní subjektivitou, a je finančně samostatná. Má právo rozhodovat o žádostech udělení odrůdových práv ES. Žádosti jsou vydávány na základě formálního přezkoumání a provedení technické zkoušky dané odrůdy. Doba odrůdových práv ES se liší dle druhů odrůd, může to být pětadvacet či třicet let.

Středisko je řízeno předsedou a vice-předsedou, kteří jsou jmenováni Radou. Současným předsedou střediska je Bart Kiewiet z Francie. Je pod dohledem správní rady, která je tvořena z představitelů každého členského státu EU, EK a z náhradníků. Středisko je složeno ze dvou odborů, technického odboru a správního a finančního odboru, jež využívají služeb personálního, právního a IT oddělení. Součástí střediska je i komise pro odvolání, která je zodpovědná za rozhodování o odvolání vůči některým druhům rozhodnutí střediska.

3.2.10 Cdt - Překladačské středisko pro instituce Evropské unie⁶⁰

Překladačské středisko pro instituce Evropské unie bylo zřízeno nařízením Rady (ES) č.2695/94 ze dne 28.11.1994 (Úř. věšt. L 314, 7.12.1994) jako odezva na potřebu překladačských služeb nezbytných pro správné fungování agentur EU. Překladačské středisko je situováno v Lucemburku, Lucembursko.

⁵⁸ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.cpvo.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁵⁹ Přeloženo z http://europa.eu/agencies/community_agencies/cpvo/index_cs.htm

⁶⁰ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.cdt.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Středisko je platným členem interinstitucionálního překladatelského výboru a přispívá k činnostem v následujících oblastech: zdroje, názvosloví, státní správa, externí překladatelství, atd. V roce 1995 došlo k rozšíření úlohy střediska, neboť v rámci překladu Rada považovala za nezbytné posílit interinstitucionální spolupráci. Tím získává středisko novou dimenzi. Zprvce překlad a související činnosti jsou rozšířené k těm institucím a orgánům ES, které poskytují vlastní překladatelské služby, a kterým středisko vypomáhá v případě, že jsou pracovně vytíženy. Zadruhé cílem střediska se stává podpora úsporných opatření v rámci systému překladatelských služeb ES prostřednictvím zhospodárnění a vzájemného sdílení pracovních metod a nástrojů.

Tato agentura je řízena evropským veřejným právem, má právní subjektivitu a disponuje vlastními finančními prostředky především z úhrad od orgánů a institucí za poskytnuté překladatelské služby. Překladatelské středisko je řízeno správní radou, která se skládá ze všech jeho zákazníků, členských států a EK. Aktuálním předsedou správní rady je K.-J-Lonnroth a výkonným ředitelem je Gailè Dagilienè z Lucemburska.

3.2.11 EMEA - Evropská agentura pro léčiva⁶¹

Evropská agentura pro léčiva se sídlem v Londýně, Velká Británie zahájila svou činnost na základě nařízení Rady (EHS) č.2309/93, avšak nové nařízení Rady (ES) č.26/2004 (Úř. věšt. L136, 30.4.2004) jej nahrazuje a významně rozšiřuje oblast působení⁶².

Hlavní odpovědností agentury je ochrana a podpora zdraví veřejnosti a zvířat zajištěním vývoje a léků pro lidské a veterinární užití a dohledem nad nimi. Dále je EMEA odpovědná za vědecké zhodnocení podaných žádostí pro evropský systém povolování léčivých prostředků. Všechny léčivé přípravky pro veřejnost i zvířata odvozené z biotechnologie či jiné vyspělé technologie postupů musí být odsouhlasené prostřednictvím centralizovaných postupů a postupů vzájemného uznávání. Dojde-li se k závěru, že léčivý přípravek je kvalitní, tudíž bezpečný a účinný, kladné stanovisko je přijato a zasláno EK, která jej převede na jednotné rozhodnutí o registraci platné pro celou EU. V roce 2001 došlo k založení

⁶¹ <http://europa.eu/agencies/> (24.3.2008); <http://www.emea.europa.eu> (24.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁶² zejména v oblasti urychlení dostupnosti nových léčiv pro pacienty a zlepšení přístupu k informacím všem uživatelům léčiv

Výboru pro léčivé přípravky pro vzácná onemocnění (COMP)⁶³ a v roce 2004 Výboru pro rostlinné léčivé přípravky (HMPC)⁶⁴.

Vědecká práce agentury a jejích výborů se opírá o síť více než 4000 vědeckých odborníků. Prostřednictvím práce v rámci Světové zdravotnické organizace či Evropského lékopisu EMEA a účastem na konferencích⁶⁵ přispívá agentura i k mezinárodním aktivitám EU.

Agentura je pod dozorem správní rady v čele s předsedou Pat O'Mahony. Dalšími členy agentury je EP, EK a členské státy EU. Výkonným ředitelem agentury je Andreas Pott z Velké Británie.

3.2.12 OHIM - Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory)⁶⁶

OHIM sídlí ve španělském městě Alicante od svého založení dle nařízení Rady (EHS) č.40/94 ze dne 20.12.1993 (Úř. věšt. L11, 14.1.1994). Od roku 1996 je oficiálním úředním orgánem pro ochranné známky, a od roku 2003 také pro zapracované vzory ES.

Úřad je odpovědný za řízení registračního systému ochranné známky a zapsaných vzorců ES. Ochranná známka je znakem, který je schopen rozeznat komerční původ zboží společnosti nebo služeb v EU, a vzor je externí vzhled samotného produktu. Oba dva jsou vstupní branou společného trhu. Ochranné známky a vzory spojuje jednotná legislativa, tudíž jsou pod specifickou ochranou v celé EU. Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu je veřejnou institucí, která využívá právní, správní a finanční nezávislosti.

Úřad je pod kontrolou správní rady, jejíž předsedou je v současnosti Wubo de Boer ze Španělska. Součástí OHIM je i komise pro odvolání a několik vědeckých výborů.

⁶³ přezkoumává žádosti o označení léčivých přípravků od osob nebo společností, jejichž záměrem je vyvíjet léčivé přípravky pro vzácná onemocnění

⁶⁴ vydává vědecká stanoviska k tradičním rostlinným léčivým přípravkům

⁶⁵ třístranná (EU, Japonsko, USA) konference mezinárodních harmonizačních konferencí (ICH); mezinárodní veterinární harmonizační konference (VICH)

⁶⁶ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://oami.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

3.2.13 EAR - Evropská agentura pro obnovu⁶⁷

Agentura byla založena na nařízení Rady (ES) č.2666/2000 ze dne 5.12.2000 (Úř. věšt. L299, 20.11.1999). Její hlavní sídlo se nachází v Soluni, Řecko a operační střediska v Bělehradu, Srbsko; Prištině, Kosovo; Podgorici, Černá Hora; a v Skopji, Makedonie. Původně měla agentura mandát na pět let, od roku 2000 do konce roku 2006, avšak na základě nařízení Rady č.1756/2006 ze dne 28.11.2006 byl prodloužen a aktuálně pokračuje až do konce roku 2008.

Evropská agentura pro obnovu řídí v zastoupení EK hlavní pomocné programy EU v Srbsku, v Černé Hoře, v Bývalé jugoslávské republice Makedonii a v Kosovu. EAR je nezávislou agenturou EU a je odpovědná Radě a EP.

Důraz Agentury byl nejprve kladen na obnovu po krizových obdobích, avšak nyní se spíše zaměřuje na pomoc zemím s cílem posílit struktury státní správy, policie, soudnictví, sektory veřejných financí a další. Proto se také více soustředí na fondy ES, jejichž cílem je podpora vlastních reformních procesů v regionu.

Hlavními aktuálními cíli agentury je podporovat sociální rozvoj, přičemž se soustředí hlavně na menšiny, ženy, uprchlíky a vystěhovalce, dále pak utužovat občanskou společnost, včetně nezávislých médií.

Je spravována správní radou, která je složena z jednoho zástupce z každé členské země EU a ze dvou zástupců EK, z čehož jeden z nich je předsedou agentury. Výkonným ředitelem agentury je Adriano Martins.

3.2.14 EFSA - Evropský úřad pro bezpečnost potravin⁶⁸

Evropský úřad pro bezpečnost potravin byl založen nařízením Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28.1.2002 (Úř. věšt. L31, 1.2.2002) jako nezávislý zdroj vědeckého poradenství

⁶⁷ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.ear.europa.eu> (25.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁶⁸ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.efsa.europa.eu> (25.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

a komunikace o otázkách nebezpečí týkajících se potravinového řetězce. Jejím sídlem je Parma, Itálie.

EFSA byla založena jako část programu pro zlepšení bezpečnosti potravin a zajištění tak vysoké úrovně ochrany spotřebitele. EFSA také shromažďuje a analyzuje vědecké údaje ohledně nově vznikajících rizik. Hlavním cílem této agentury je stát se globálně uznávanou jako Evropský referenční orgán pro odhad potravinového rizika a bezpečnost krmiv, zdraví zvířat a jejich dobrých životních podmínek.

EFSA úzce spolupracuje s EK, EP a členskými státy EU, dále také s národními úřady pro bezpečnost potravin. Úřad je řízen správní radou. Výkonným ředitelem od roku 2006 je Catherine Geslain-Lanéelle z Itálie. Vědecká stanoviska a doporučení úřadu poskytuje vědecký výbor (SC) a devět vědeckých komisí, z nichž každá má působnost pro konkrétní oblast hodnocení rizik.

3.2.15 EMSA - Evropská agentura pro námořní bezpečnost⁶⁹

Evropská agentura pro námořní bezpečnost byla založena na základě nařízení (ES) č.1406/2002 ze dne 27.6.2002⁷⁰ pro podporu a zlepšení bezpečné, spolehlivé a čisté námořní dopravy zboží i osob. Agentura po svém založení sídlila v Bruselu, Belgie a později bylo sídlo přemístěno do Lisabonu, Portugalsko.

Hlavním cílem agentury je poskytovat odbornou a vědeckou pomoc EK a členským státům v náležitém rozvoji a zavedení legislativy EU pro námořní bezpečnost a bezpečnosti na lodích, a v boji proti možnému rozsáhlému znečištění loděmi.

Aby se toho docílilo, jedním z nejdůležitějších úkolů agentury je zlepšit spolupráci s členskými státy a mezi nimi v klíčových oblastech. Navíc má agentura operativní úlohu co se týče připravenosti, zjišťování a reakce na možné ropné znečištění vod.

⁶⁹ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.emsa.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007); Evropská agentura pro námořní bezpečnost: Bezpečnější a čistší lodní doprava v Evropské unii, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, Lucemburk (2006)

⁷⁰ Agentura byla později pozměněna nařízením Rady a Evropského Parlamentu (EC) č.724/2004 (Úř. věšt. L129, 29.4.2004)

Správní rada agentury se skládá ze zástupců členských států EU, států Evropského sdružení volného obchodu, EK, a profesionálů z příslušných oblastí. Výkonným ředitelem EMSA je aktuálně Willem de Ruiter z Portugalska.

3.2.16 EASA - Evropská agentura pro bezpečnost letectví⁷¹

EASA byla založena nařízením EP a Rady (ES) č.1592/2002 ze dne 15.6.2002 (Úř. věšt. L240, 7.9.2002) a svou činnost zahájila v roce 2004. Agentura sídlí v německém Kolíně a má přes 300 odborných zaměstnanců ve všech členských státech EU.

Její poslání je podpora společných standardů bezpečnosti a ochrany životního prostředí v oblasti civilního letectví v Evropě. Agentura sleduje zavádění těchto standardů prostřednictvím kontrol v jednotlivých členských státech. Přitom poskytuje technické podklady a odborná školení.

Agentura má také zodpovědnost za vydávání osvědčení pro produkty v oblasti civilního letectví, tzn. pro modely letadla, motory či různé součásti. Mezi hlavní úkoly agentury patří schvalování a provádění dohledu nad organizacemi, které se zabývají vývojem letadel a jejich výrobou a údržbou v nečlenských státech.

EASA v současné době se snaží spolupracovat s odpovídajícími partnerskými organizacemi⁷² na celém světě, čímž chce dosáhnout celosvětové harmonizace standardu v civilním letectví. EK navrhla že by se pravomoci agentury měly postupně rozšiřovat i do dalších oblastí regulace bezpečnosti v letectví v rámci vytváření pravidel a vydávání licencí leteckým posádkám.

Agentura se skládá ze správní rady, která zahrnuje zástupce EK a členských států, a v její činnosti ji napomáhá dozorčí rada. Výkonným ředitelem agentury je v současné době P. Goudou z Francie.

⁷¹ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://www.easa.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁷² Evropská organizace pro bezpečnost leteckého provozu (Eurocontrol), Sdružené letecké úřady (JAA) a další výčet poskytuje http://easa.europa.eu/ws_prod/g/g_links.php

3.2.17 GSA - Evropský úřad pro dohled nad GNSS⁷³

GSA bylo založeno v roce 2004 nařízením Rady (ES) č.1321/2004 ze dne 12.6.2004 (Úř. věšt. L246, 20.7.2004). Jeho sídlo je situováno v Bruselu, Belgie. Rada udělala tento významný krok na základě strategické povahy umístění Evropského satelitu a řízení programů, které zahrnuje EGNOS i GALILEO⁷⁴, a aby zajistila, že hlavní veřejné zájmy v této oblasti jsou adekvátně obhajovány a prezentovány.

Předchůdcem GSA bylo GJU⁷⁵ z roku 2002. 1.1.2007. GSA oficiálně převzalo všechny povinnosti dříve stanovené pro GJU. Strategické cíle GSA zahrnují dosažení plně provozu schopného systému GALILEO. To znamená i kladení základů systému plně dlouhodobě udržitelného a ekonomicky schopného růstu. Navíc stanovený klíčový cíl GSA není pouze vytvořit z GALILEO fungující systém, ale také přední světový navigační satelitní systém pro civilní používání.

Co se týče nařízeních Evropské rady, GSA bylo pověřeno následujícími specifickými úkoly a odpovědnostmi:

- řídit evropské satelitní navigační programy, kontrolovat užívání fondů a řídit související činnosti výzkumu a vývoje (R&D).
- odpovědnost za záležitosti vztahující se k právu užívání frekvencí nezbytných pro fungování systémů, osvědčení jejich složek a jejich bezpečnost a spolehlivost.
- úřadem právně vydávat osvědčení přímo držitelům oprávnění zodpovědných za fungování a poskytnutí služeb GALILEA, a zajišťovat dodržování smlouvy.
- vlastnit majetek vytvořený či vyvinutý z programů GALILEO a EGNOS.⁷⁶

GSA spolupracuje s EK a ESA (Evropská kosmická agentura). Agentura je složena ze správní rady, výkonného ředitele, jímž je aktuálně Pedro Pedreira z Portugalska a dvou výborů (Výbor systému bezpečnosti a jistoty - 3SC, Vědecký a technický výbor)

⁷³ GNSS je globální navigační družicový systém, obecný název zahrnující systémy GPS, GLONASS, GALILEO a další, sloužící k určování polohy bodů. Definice udána na stránce

[http://www.vugtk.cz/slovník/4100_globalni-navigacni-druzicovy-system-\(gnss\)](http://www.vugtk.cz/slovník/4100_globalni-navigacni-druzicovy-system-(gnss))

⁷⁴ GJU je společný podnik Galileo

⁷⁵ EGNOS a GALILEO jsou evropské programy globálního družicového navigačního systému

⁷⁶ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.gsa.europa.eu> (26.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

V rámci agentury GSA usilovala ČR o sídlo evropského navigačního systému GALILEO, avšak neuspěla, neboť nenabídla dostatečné záruky a přednosti, kterými by pokořila svého soupeře, a to Francii.

3.2.18 ERA - Evropská agentura pro železnice⁷⁷

ERA byla založena na nařízení Rady (ES) č. 881/2004 ze dne 29.5.2004 (Úř. věšt. L164, 30.4.2004) s cílem vytvořit ucelenou železniční sféru a poskytnout tak členským státům EU a EK odbornou pomoc v rámci posílení bezpečnosti a interoperability železnic. Evropská agentura pro železnice má dvě sídla, obě ve Francii⁷⁸, v regionu Nord-Pas de Calais (Valenciennes a Lille-France).

Na počátku roku 2006 EK přijala rozhodnutí týkající se nařízení pro ERA, aby rozvinula odbornou specifikaci pro interoperabilitu a společné bezpečnostní normy. Jejím hlavním úkolem je rozvinout ekonomicky realizovatelné společné technické standardy a koncepce k bezpečnosti za úzké spolupráce s investory železničního sektoru, státními úřady a dalšími zúčastněnými stranami, stejně jako s evropskými institucemi.

Agentura také jedná jako správní systém pro projekt Evropského systému řízení železniční dopravy, který je založen s cílem vytvořit jedinečné signalizační standardy v Evropě.

Správní rada agentury je tvořena z jednoho zástupce každé členské země, čtyř zástupců EK a šesti odborníků z příslušných oblastí. Předsedou správní rady je nyní Michael Harting a výkonným ředitelem agentury je od ledna 2005 Marcel Veslype.

3.2.19 ENISA - Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací⁷⁹

ENISA byla založena na základě nařízení EP a Rady (ES) č.460/2004 ze dne 10.3.2004 (Úř. věšt. L77, 13.3.2004), aby provedla velmi specifické technické a vědecké úkoly v rámci prvního pilíře. Sídlem agentury se stal Héraklion, Řecko.

⁷⁷ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.era.europa.eu> (26.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

European railway agency, Kolektiv autorů: European railway agency (Lille-Valenciennes, France) (2008)

⁷⁸ Česká Republika velmi usilovala, aby se stala sídlem ERA, avšak Francie bohužel poskytla lepší předpoklady

⁷⁹ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.enisa.europa.eu> (26.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Úkolem agentury je dosáhnout vysoké účinné úrovně bezpečnosti sítě a informací v EU. Agentura usiluje společně s institucemi a členskými státy EU o rozvinutí kultury bezpečnosti sítě a informací pro užitek občanů, spotřebitelů, hospodářského a veřejného sektoru organizací v EU. Operativní sítě přispívají k přívětivému fungování mezinárodního obchodu. Agentura pomáhá EK, členským státům EU a obchodní komunitě zjišťovat problémy bezpečnosti sítě a informací, reagovat na ně a hlavně se snažit jim předcházet. Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací také napomáhá EK v odborných přípravných pracích pro aktualizaci a rozvoj legislativy ES v oblasti bezpečnosti sítě a informací.

Správní rada je složena ze zástupců členských států, EK a investorů. Předsedou je Reinhard Posch z Rakouska a výkonným ředitelem Andrea Pirotti z Itálie.

3.2.20 ECDC - Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí⁸⁰

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí bylo založeno nařízením EP a Rady (ES) č.851/2004 ze dne 21.4.2004 (Úř. věst. L142, 30.4.2004). Jeho cílem je posílit evropskou obranu proti nakažlivým nemocem. Sídlem agentury je Stockholm, Švédsko.

Úkolem ECDC je rozpoznat, zhodnotit a sdělit stanoviska o běžných a nově se vyskytujících hrozbách pro lidské zdraví, tedy přenosných chorobách. V rámci docílení tohoto úkolu, ECDC spolupracuje s vnitrostátními orgány pro ochranu zdraví v celé Evropě, aby posílilo a rozvinulo dohled nad chorobami a systémy včasného varování.

Díky spolupráci s experty z celého evropského kontinentu, ECDC shromažďuje informace týkající se zdraví, které pomáhají k rozvoji směrodatných vědeckých stanovisek ohledně rizik zapříčiněných novými nakažlivými chorobami.

Orgány střediska jsou správní rada, složená z jednoho zástupce každé členské země, dvou zástupců EP a tří zástupců EK, dále pak dozorčí rada a výkonný ředitel a jeho personál. Ředitelem ECDC je od roku 2005 Zsuzsanna Jakab z Maďarska a v její práci jí napomáhá Výkonný výbor pro management.

⁸⁰ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.ecdc.europa.eu> (26.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

3.2.21 FRONTEX - Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU⁸¹

Se sídlem ve Varšavě, Polsko, začal FRONTEX, který vznikl na základě nařízení Rady (ES) č.2007/2004 ze dne 26.10.2004 (Úř. věšt. L349, 25.11.2004) plně pracovat v roce 2005. Posláním agentury je utužit bezpečnost na vnějších hranicích členských států EU pomocí koordinace operačního programu.

Úkoly agentury pokrývají širokou škálu aktivit, jež zvyšují jednotné řízení vnějších hranic. Frontex napomáhá členským státům provádět analýzu rizik, organizovat společné návratové operace, připravovat vnitrostátní pohraniční stráže a poskytovat informace o posledních výzkumech související s kontrolou a ostrahou vnějších hranic.

Frontex úzce spolupracuje s policejními orgány ve všech členských státech⁸² a přidružených zemích Shengenu⁸³ (Island a Norsko), stejně tak jako s úřady hraniční kontroly ve třetích zemích.

Agentura byla vytvořena částečně pro sjednocení národních hraničních řídicích systémů členských států, aby byly připraveny bojovat se všemi druhy ohrožení, které mohou nastat na vnějších hranicích členských států EU.

3.2.22 CFCA - Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu⁸⁴

CFCA byla založena v roce 2005 na základě nařízení Rady (ES) č. 768/2005 ze dne 26.5.2005 (Úř. věšt. L128, 21.5.2005) a její hlavní sídlo je umístěno ve Vigo, Španělsko.

Hlavním úkolem agentury je organizovat koordinaci a spolupráci mezi národní kontrolou a činnostmi inspekce, tak aby pravidla společné rybářské politiky EU byla dodržována a účinně aplikována.

⁸¹ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.frontex.europa.eu> (26.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁸² např. Europol, Cepol, Úřad pro potírání podvodných jednání (OLAF)

⁸³ Schengenský prostor (slangově kráceno i na Schengen) je území některých evropských států (zemí Schengenské dohody), na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních států na kterémkoliv místě, aniž by musely projít hraniční kontrolou. definice uvedena na www.wikipedia.org

⁸⁴ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.cfca.europa.eu> (27.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Práce agentury přispívá k takové úrovni pro rybářský průmysl, tak aby byly plněny povinnosti a s každým ze sektoru bylo zacházeno rovnou měrou. Taktéž přispívá k trvale udržitelnému rybaření. Jako nezávislý výkonný orgán agentura úzce spolupracuje s EK, členskými státy EU, regionálním poradenskými radami a s regionálními organizacemi rybaření.

Agentura byla vytvořena, aby pozvedla spolupráci a zajistila, že legislativa je vykonávána systematickým, jednotným a účinným způsobem, tak aby bojovala s neohlášeným a s nestabilizovaným rybařením, ne pouze ve vodách ES, ale hlavně ve všech zónách, kde evropské lodě rybaří.

Předsedou správní rady agentury je Marcelo Vasconcelos a výkonným ředitelem Harm Koster z Nizozemí.

3.2.23 ECHA - Evropská agentura pro chemické látky⁸⁵

Evropská agentura pro chemické látky zahájila svou činnost dle nařízení Rady a EP (ES) č.1207/2006 ze dne 18.12.2006 (Úř. věst. L396, 30.12.2006). Jejím sídlem jsou Helsinky, Finsko. Zpočátku bylo jejím cílem vybudování svých schopností, provádění náboru zaměstnanců a budování organizace.

Současným cílem je zajišťování registrací, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, aby tyto postupy byly stejné pro všechny členské státy. Přičemž agentura poskytuje technické a vědecké poradenství a informace o chemických látkách pro zajištění bezpečného používání a konkurenceschopnosti evropského průmyslu.

Jedním z hlavních úkolů agentury je řízení a provádění činností, které se týkají technických, vědeckých a administrativních stanovisek nařízení REACH⁸⁶. Dále poskytuje poradenství ohledně toho jak splnit požadavky nařízení REACH.

⁸⁵ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://echa.europa.eu> (27.3. 2008); EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁸⁶ registrace, evaluace a autorizace chemických látek - chemická politika EU platná od 1.6.2007

Správní rada agentury se skládá ze zástupců členských států, EP a EK, tří zástupců průmyslu, odborů a nevládních organizací. Výkonný ředitel je aktuálně Geert Dancet z Belgie. V nejbližší době dojde ke zřízení Výboru členských států⁸⁷, Výboru pro posuzování rizik⁸⁸, Výboru pro socioekonomickou analýzu⁸⁹ a Fóra⁹⁰ orgánů členských států odpovědných za prosazování nařízení.

3.2.24 FRA - Agentura EU pro základní práva⁹¹

Agentura pro lidská práva byla založena nařízením Rady (ES) č.168/2007 ze dne 15.3.2007 (Úř. věšt. L53, 22.2.2007). Jejím sídlem je Vídeň, Rakousko. Tato agentura dále rozvíjí činnost dřívějšího Evropského střediska pro sledování rasismu a xenofobie z roku 1997⁹² s cílem poskytovat příslušným orgánům a úřadům ES a jeho členských států informace, pomoc a odborné znalosti při provádění základních právních předpisů ES, při přijímání opatření a rozhodování o postupech v oblastech spadajících do jejich působnosti tak, aby plně dodržovaly základní práva.

Agentura shromažďuje objektivní, spolehlivé a srovnatelné informace o vývoji situace v oblasti základních práv, zaujímá stanoviska z vlastního podnětu nebo na žádost EP, Rady nebo EK, a předkládá je orgánům EU a členským státům, dále také předkládá výroční zprávu o otázkách základních práv a vypracovává tématické zprávy, které jsou důležité z hlediska politik EU.

Agentura spolupracuje se všemi institucemi EU, vládami, občanskou společností, institucemi za lidská práva, Radou Evropy a Spojenými národy.

Orgány agentury je správní rada, výkonná rada, vědecký výbor a výkonný ředitel. Správní rada je složena z jednoho zástupce každé členské země, jednoho zástupce Rady a dvou zástupců EK. Předsedou správní rady je Anastasia Crickley z Irska. Vědecký výbor zajišťuje

⁸⁷ má usilovat o dosažení názorové shody na rozhodnutích navrhovaných agenturou nebo členskými státy a předkládat návrhy identifikace látek vzbuzujících velmi velké obavy

⁸⁸ má vypracovávat stanoviska k hodnocení, k žádostem o povolení, k návrhům na omezení a ke klasifikaci a označování

⁸⁹ má připravovat stanoviska k žádostem o povolení, k návrhům na omezení a k otázkám týkajícím se socioekonomického dopadu navrhovaných právních opatření

⁹⁰ koordinuje síť příslušných orgánů členských států

⁹¹ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.fra.europa.eu> (27.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

⁹² vytvořena nařízením Rady (ES) č. 1035/97 z 2.6.1997)

úroveň činnosti agentury z vědeckého hlediska a vydává v tomto smyslu doporučení ohledně její činnosti, odpovídá za plnění úkolů agentury, zveřejňování dokumentů, přípravu a provádění ročního pracovního programu agentury, a záležitosti spojené s běžnou administrativou. Výkonným ředitelem je v současné době Beate Winkler.

3.2.25 Fusion for energy - Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy⁹³

Společný evropský podnik pro ITER⁹⁴ a rozvoj energie z jaderné syntézy je založen na základě nařízení Rady č. 2007/198/Euratom ze dne 27.3.2007 na období pětatřiceti let. Jeho sídlem se stala Barcelona, Španělsko.

„Jeho cíli je zajistit příspěvek k mezinárodnímu projektu ITER, v jehož rámci bude ve francouzském výzkumném středisku Cadarache vystavěn experimentální reaktor pro jadernou syntézu; realizovat tzv. dohodu o "širším přístupu" uzavřenou mezi Euratomem a Japonskem; a připravit výstavbu demonstračního reaktoru pro jadernou syntézu“⁹⁵

Agentura má následující členy, kteří mohou být přirovnáni k "akcionářům".

- EURATOM - zastoupený Evropskou Komisí
- členské státy Euratomu
- přidružené třetí země, které uzavřely dohodu o spolupráci s Euratomem ve fúzi, která spojuje jejich výzkumné programy s programem Euratomu, a které vyslovily svá přání stát se členy

Běžnými členy je sedmadvacet členských států EU, EURATOM a v blízké budoucnosti i Švýcarsko jako třetí země. Každý člen zasedá ve správní radě. Předsedou správní rady je v současné době Carlos Varandas z Portugalska, a od roku 2007 je výkonným ředitelem Dr. Didier Gambier.

⁹³ <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008); <http://fusionforenergy.europa.eu> (25.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

na portálu <http://europa.eu> v obecné zprávě 2007 je tento podnik řazen mezi Společné podniky, avšak na téže portálu je i uváděn jako agentura společenství, avšak na portálu v obecné zprávě 2007 je již řazen mezi

Společné podniky, proto ho zde také představuji

⁹⁴ ITER je mezinárodní výzkumný projekt, jehož cílem je dokázat vědeckou a technickou životnost fúze coby zdroje energie. Na jeho činnosti se vedle států EU reprezentovaných společenstvím EURATOM podílí ještě Japonsko, Čína, India, Jižní Korea, Rusko a USA. Definice nalezena na <http://www.euractiv.cz> (25.3. 2008)

⁹⁵ Uvedeno na <http://europa.eu/agencies/> (25.3.2008)

3.2.26 Evropský institut pro rovnost žen a mužů (ve fázi přípravy)⁹⁶

Nařízení EP a Rady (ES) č.1922/2006 ze dne 20.12.2006 (Úř. věšt. L403, 30.12.2006) pro založení Evropského institutu pro rovnost žen a mužů bylo Radou oficiálně přijato již v roce 2006. Institut je situován ve Vilnius, Litva a měl by být provozuschopný již tento rok, tedy rok 2008.

Institut má představovat odbornou podporu pro zajištění co nejlepší realizace politiky ES v rámci rovnosti žen a mužů, a to pro členské státy a evropské instituce. Institut bude shromažďovat a analyzovat objektivní, seriózní a srovnatelné informace a podklady na úrovni ES, a rozvíjet patřičné metodologické nástroje, především pro začlenění dimenze mužů a žen ve všech politických oblastech. Jeho úkolem bude také usnadnit výměnu nejlepších praxí a dialogu mezi investory, a pozvednout informovanost občanů EU.

Správní rada institutu bude mít zástupce členských států šest zástupců EP, šest zástupců EK a tři zástupce za svobodnou společnost zaměstnavatele a pracovníky. Součástí institutu bude i dozorčí rada a samozřejmě vše bude pod dohledem výkonného ředitele, který ještě není stanoven.

3.3 Agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Účelem agentur společné zahraniční a bezpečnostní politiky je plnit konkrétní technické, vědecké a řídicí úkoly v oblasti SZBP EU. SZBP je obsazena v druhém pilíři „Maastrichtského chrámu“ (viz str. 8) z roku 1992, kde hlavními aktéry jsou členské státy. Cílem SZBP je posílit bezpečnost EU ve všech směrech, podporovat mezinárodní spolupráci a rozvíjet demokracii a právní stát a respektovat lidská práva a základní svobody. Přesná a včasná informace je nezbytným základem pro platný rozhodovací proces v kontextu se SZBP.

Amsterdamská smlouva ve snaze posílit koordinaci a prezentaci SZBP EU vytvořila funkci Vysokého představitele pro společnou bezpečnostní a zahraniční politiku, kterou zastává Javier Solana, bývalý generální tajemník NATO.⁹⁷

⁹⁶ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008);

http://ec.europa.eu/employment_social/news/2005/mar/genderinstitute_en.html (27.3. 2008);

„Původně byly agentury ISS a EUSC součástí Západoevropské unie (ZEU⁹⁸), která byla začleněna do Evropské unie. Při setkání členů Evropské rady v Kolíně nad Rýnem v roce 1999, kde byly položeny základy evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP), vyjádřily členské státy přání začlenit tyto agentury do Evropské unie. V důsledku toho dosáhla 16. července 2001 Rada pro všeobecné záležitosti politické shody o dvou společných akcích zakládajících Institut pro bezpečnostní studie a Družicové centrum.“⁹⁹

3.3.1 ISS - Ústav Evropské Unie pro studium bezpečnosti¹⁰⁰

ISS se sídlem v Paříži, Francie bylo zřízeno na základě společné akce Rady z 20.6.2001 (Úř. věšt. L200. 25.6.2001). Jeho cílem je pomoci vytvořit společnou evropskou bezpečnou kulturu pro podporu strategické diskuze pomocí poskytnutí co možná nejlepších vzájemných vztahů mezi těmi, jež činí rozhodnutí, a akademickými obcemi s odborníky.

Činnosti institutu jsou směřovány k analyzování údajů a doporučení nezbytných pro rozhodovací proces v EU. Z toho plyne, že institut přispívá k rozvoji SZBP vykonáváním několika hlavních úkolů, a to výzkumu a diskuze o hlavních záležitostech obrany a bezpečnosti, dále pak výhledových analýz pro Radu EU a vysoké představenstvo, a rozvoj transatlantického dialogu s evropskými zeměmi, Kanadou a Spojenými státy americkými o všech záležitostech bezpečnosti.

Institut má samosprávný status a disponuje svobodou, což znamená, že nezastupuje ani neobhajuje žádné národní zájmy. Výkonným ředitelem je v současné době Alvaro de Vasconcelos z Portugalska.

⁹⁷ Organizace ze 4. dubna 1949, díky ní došlo k založení bezpečnostní organizace západních demokracií jako odpověď na poválečnou situaci v Evropě.

⁹⁸ ZEU je vojenskopolitická organizace států západní Evropy se sídlem v Londýně, založena roku 1955 s cílem remilitarizace NSR (Německá spolková republika) a přijetí NSR do NATO (Severoatlantická aliance)

⁹⁹ <http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/institute/agentury-spolecne-zahranicni-a-bezpecnostni-politiky> (27.3. 2008), autor zde z neznámých důvodů uvádí jiný název pro agentury ISS a EUSC

¹⁰⁰ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.iss.europa.eu> (27.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

3.3.2 EUSC - Satelitní středisko Evropské Unie

Satelitní středisko bylo založeno v roce 2002 na základě společné akce Rady z 20.7.2001 s cílem podporovat rozhodovací proces EU v oblasti SZBP. Sídlem střediska je Torrejón, Španělsko.

Středisko bylo vytvořeno, aby poskytovalo produkty vycházející z analýz satelitních obrazů a dalších vedlejších faktů a služeb. Tyto produkty typicky zahrnují obrazové mapy, analytické zprávy a zeměpisné informační systémy, které jsou užívány projektanty a těmi, jež vytváří rozhodnutí v oblasti široké škály žádostí. Produkty a služby střediska jsou hlavně využívány Radou, členskými státy, EK, třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi (Spojené národy).

EUSC úzce spolupracuje s agenturami EDA a EMSA. Výkonným ředitelem agentury je Frank Rainer Asbeck. Pro vykonávání činnosti má Satelitní středisko samostatnou právní subjektivitu. Je pod dohledem Politického a bezpečnostního výboru rady a jeho činnost je řízena generálním tajemníkem, Javierem Solanou.¹⁰¹

Může se zdát, že EUSC má stejný princip jako agentura GSA, avšak rozdíl je v tom, že CSA je zaměřeno na řízení a odpovědnost za evropské satelitní navigační programy, na rozdíl od EUSC, které se zabývá produkty získaných ze satelitních obrazů.

3.3.3 EDA - Evropská obranná agentura¹⁰²

EDA se sídlem v Bruselu, Belgie byla založena podle společné akce Rady ze dne 12.7.2004 (ÚŘ. věšt. L245/17, 17.7.2004), aby podpořila členské státy a Radu v jejich úsilí zlepšit evropské obranné schopnosti v rámci krizového řízení a udržovat Evropskou bezpečnostní a obrannou politiku, tak jak si stojí dnes a rozvíjet jí do budoucna.

¹⁰¹ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.eusc.europa.eu> (27.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

¹⁰² <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.eda.europa.eu> (27.3. 2008);

EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

Evropská obranná agentura má kromě souhrnných úkolů stanovených ve společné akci přisouzené čtyři funkce, které zahrnují rozvoj obranyschopnosti, a to podporu obrany výzkumu a technologie (R&T), podporu úzké spolupráce v oblasti vyzbrojování, a vytvoření konkurenceschopného trhu s obranným vybavením a utužení evropské obranné, technologické a průmyslové základny.

Správní rada v čele s předsedou Javierem Solanou ze Španělska je hlavním orgánem, který vydává rozhodnutí. Skládá se ze všech členských států (vyjma Dánska), a členů EK.

3.4 Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech

Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech byly zřízeny pro podporu členským státům ve spolupráci v boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu. Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech se zaměřuje na spolupráci mezi členskými státy EU. Prostředky, kterými zde EU dosahuje svých cílů, tvoří spolupráce policejních, celních a justičních orgánů členských zemí, spolupráce prostřednictvím agentur Europol a Eurojust a postupná harmonizace trestního práva. Byla zavedena Maastrichtskou smlouvou. Rozhodnutí jsou přijímána Radou na základě jednomyslnosti.

3.4.1 EUROPOL - Evropský policejní úřad¹⁰³

Zřízení Europolu bylo schváleno v Maastrichtské smlouvě o EU ze dne 7. února 1992 a byl založen na základě společné akce rady ze dne 26.7.1995 (Úř. věšt. C316, 27.11.1995). Europol sídlí v Haagu, Nizozemí, kde začal pracovat s omezenou působností v roce 1994 jako protidrogová jednotka EDU (European Drugs Unit), která byla zaměřená na boj proti drogám. Od roku 2002 byly pravomoci Europolu rozšířeny, a svou činnost v plném rozsahu počal v roce 1999.

¹⁰³ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.europol.europa.eu> (31.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007);
Informační list o Europolu, Kolektiv autorů: Europol (2006)

Europol je policejní orgán, jehož cílem je zlepšit účinnost a spolupráci příslušných úřadů v členských státech EU v oblasti předcházení terorismu a boje s ním, nelegálního obchodování s drogami a jiných závažných forem mezinárodního organizovaného zločinu.

Europol chce pomoci členským státům EU k užší a účinnější spolupráci v rámci boje proti terorismu a mezinárodnímu organizovanému zločinu, a především proti nelegálnímu obchodování s drogami, s auty, s radioaktivními a jadernými materiály, s lidmi včetně dětské pornografie, dále proti nelegálním přistěhovaleckým sítím, padělání peněz, a proti terorismu.

Evropský policejní úřad je mnohonárodnostní a multidisciplinární agentura zahrnující řádné policejní strážníky stejně tak jako členy personálu z celních a přistěhovaleckých úřadů, bezpečnostních služeb a hraniční a finanční policie. U členů personálu je vyžadována národnost některého členského státu EU.

Europol podporuje členské státy poskytováním operativních analýz na podporu operací, usnadňováním vzájemné výměny informací, zpracováním strategických zpráv a analýz trestné činnosti, poskytováním odborné znalosti a technické podpory.

Evropský policejní úřad navíc poskytuje strategickou podporu prostřednictvím svých dvou hlavních ročníkových publikací: the EU terrorism situation threat assessment (OCTA) a the EU terrorism situation and trend report (TE-SAT)¹⁰⁴.

Europol je odpovědný Radě ministrů spravedlnosti a vnitřních věcí, tzn. ministrům spravedlnosti a vnitra všech členských států EU. Ve správní radě má každý členský stát EU jednoho zástupce a požadavek na jednohlasné rozhodování napomáhá zajišťovat demokratickou kontrolu Europolu.

„Europol zlepšil svou mezinárodní spolupráci v prosazování práva tím, že vyjednal bilaterální operativní nebo strategické dohody s dalšími státy a mezinárodními organizacemi (Bulharsko, Eurojust, Evropská centrální banka, Evropská komise, EMCDDA, Interpol, Island, Kanada, Kolumbie, Norsko, Rumunsko, Rusko, USA, Světová celní organizace, Švýcarsko, Turecko, Úřad OSN pro drogy a kriminalitu).“¹⁰⁵

¹⁰⁴ pro publikace neexistuje oficiální český název

¹⁰⁵ Uvedeno v anglickém jazyce na <http://www.europol.eu/int>

Správní rada úřadu se skládá z jednoho zástupce každé členské země. Napomáhá jí dozorčí rada složená ze dvou expertů na ochranu dat z každého členského státu, kteří kontrolují obsah a užívání všech osobních dat vyskytujících se v Europolu. Výkonným ředitelem úřadu je Max Peter Ratzel z Německa.

3.4.2 EUROJUST - Evropská jednotka pro soudní spolupráci¹⁰⁶

Eurojust je novým orgánem EU. Byl zřízen nařízením Rady (ES) 2002/187/JHH z 28.12.2002. Nejprve působil v Bruselu, Belgie a poté se přesunul do Haagu, Nizozemí. Jeho cílem je zvýšit efektivitu příslušných orgánů členských států EU, jež se zabývají trestnou přeshraniční činností.

Eurojust má pravomoc zabývat se širokou škálou trestních činů, včetně terorismu, nezákonného obchodování s lidmi, a vážného podvodu a dále jak vyplývá z nařízení. Eurojust je jedinečný, neboť podporuje státní orgány členských států ve spolupráci a pomoci při jednotlivých trestních stíhání a pátrání.

9.6.2004 podepsali Eurojust a Europol dohodu o úzké spolupráci, aby byly jejich cíle co nejlépe a nejefektivněji dosaženy.

Kolegium Eurojustu se skládá ze sedmadvaceti národních členů. Každý členský stát deleguje jednoho člena, který je v postavení prokurátora, soudce nebo policejního důstojníka. Některým z nich pomáhají zástupci a asistenti. Předsedou kolegia je v současnosti José Luis da Mota z Portugalska.

3.4.3 CEPOL - Evropská policejní akademie¹⁰⁷

Cepol jako agentura EU byla založena rozhodnutím Rady 2005/681/SVV ze dne 20.9.2005 a začala pracovat v roce 2006, její historie je však o něco delší. Již v roce 1999 se shodla Evropská rada na založení Cepol, aby vyškolila vyšší důstojníky policejních sborů,

¹⁰⁶ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.eurojust.europa.eu> (31.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

¹⁰⁷ <http://europa.eu/agencies/> (26.3.2008); <http://www.cepola.europa.eu> (31.3. 2008);
EU agencies: Whatever you do, we work for you, Kolektiv autorů: Evropská Komise (2007)

a akademie se stala provozuschopnou v roce 2001. Sídlo akademie bylo původně v Kodani, Dánsko a později přesunuto do Bramshill, Spojené království.

Jeho hlavním cílem je podporovat rozvoj sítě a povzbuzovat přeshraniční spolupráci v boji proti zločinu, ve veřejné bezpečnosti a pořádku, čehož chce dosáhnout organizováním výcvikových činností. Cepol se obzvláště soustředí na boj proti přeshraničním zločinům, na rozšíření lepšího výcviku, na usnadnění výměn a služebních pobytů policejních sborů a na poskytování výcviků pro školitele.

Cepol organizuje ročně osmdesát až sto kurzů, seminářů a konferencí na téma týkajících se všech policejních sborů v Evropě. Akce se konají v policejních akademiích členských států. V roce 2007 se těchto kurzů zúčastnilo 1350 vyšších důstojníků. Akademie spolupracuje s mnoha partnery, včetně policejních agentur jako je Europol, Eurojust a Interpol.

Sekretariát akademie je řízen ředitelem Ulf Goranson, který je odpovědný správní radě a má mandát na dobu čtyř let, tedy do roku 2011. Správní rada zasedá čtyřikrát do roka a je složena ze zástupců členských států EU.

Cepol založila čtyři výbory, aby podporovaly její práci. Jedná se o Výbor pro roční program (APC), Výbor pro rozpočet a administrativu (BAC), Výbor pro vzdělávání a výzkum (TRC) a Výbor pro strategii (SC). Členové výborů jsou často členy správní rady akademie.

3.5 Výkonné agentury

3.5.1 Společné rysy výkonných agentur a jejich odlišnosti od agentur předchozích¹⁰⁸

Výkonné agentury mají mnohem jasnější místo v institucionálním rámci EU jak upřesníme dále. Vychází z jednotného právního aktu v souladu s nařízením Rady (ES) č.58/2003 (Úř. věšt. L11, 16.1.2003). Jejich úkoly se musí vztahovat ke správě a finanční podpoře jednoho či více programů ES. Výkonné agentury jsou zřizovány na dobu určitou a jsou umístovány co nejbližší k sídlu EK, tedy v Bruselu či v Lucemburku.

¹⁰⁸ čerpáno z Nařízení Rady (ES) č. 58/2003

Jejich činnost je podrobena vnitřní i vnější kontrole EK, aniž by se tím dotýkala pravomocí ESD. EK také stanovuje jejich hlavní personál. Výkonné agentury musí podávat výroční zprávy o činnosti, které se připojují ke zprávě jejich generálního ředitelstva.

Na všechny výkonné agentury se vztahuje standardní finanční nařízení přijaté EK. „*Jelikož rozpočet výkonné agentury je určen jen pro financování jejich provozních nákladů, její příjmy by měl tvořit hlavně příspěvek ze souhrnného rozpočtu Evropské unie stanovený rozpočtovým orgánem a čerpaný z finančních prostředků přidělených na programy Společenství, na jejichž správě se agentura podílí.*“¹⁰⁹

„*Výkonná agentura má právní subjektivitu. V jednotlivých členských státech jí přísluší co nejširší způsobilost k právům a k právním úkonům přiznávaná právníkům osobám podle vnitrostátního práva. Může zejména nabývat nebo zcizovat movitý a nemovitý majetek a vystupovat před soudem. K tomuto účelu je zastupována svým ředitelem.*“¹¹⁰

Úkolem výkonné agentury je řídit či doslova vykonávat administraci programů, které by normálně byly prováděny generálními ředitelstvy EK. Neboť se tedy výkonné agentury koncentrují na řídicí roli a nezabývají se žádnou z politických oblastí, mohou být účinnější a výkonnější ve vyslovení potřeb základny jejich uživatelů.

Výkonné agentury jsou řízeny řídicím výborem a výkonným ředitelem, kterému jsou podřízeni zaměstnanci výkonných agentur.

V současnosti existuje pět výkonných agentur a podle nejnovějších okolností je nepravděpodobné, že by během období běžného finančního rámce do roku 2013 bylo zapotřebí nových agentur.

3.5.2. EK versus agentura¹¹¹

Výkonné agentury a EK, jenž je hlavní výkonnou institucí EU, a mohli bychom je přirovnat k vládě v rámci státu, mají rozdělené úkoly. Agentura je odpovědná za provádění těchto úkolů:

¹⁰⁹ Nařízení Rady (ES) č. 58/2003, odst.14

¹¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 58/2003, čl.4, odst.2

¹¹¹ <http://eacea.ec.europa.eu> (1.4.2008)

- Podepisování navržených smluv
- Finanční řízení
- Dohlížení na projekty (přechodné zprávy, konečné zprávy)
- Kontroly ihned na místě
- Výběr projektů
- Roční pracovní program a zpráva o činnosti

EK je odpovědná za následující povinnosti:

- Řízení určitých částí programů
- Roční pracovní programy v oblasti vzdělávání a kultury a v audiovizuální oblasti
- Zhodnocování a informování o programu
- Monitorování agentury
- Předsedání výborů programu

3.5.3 EACEA - Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast¹¹²

Eacea je zřízena na základě rozhodnutí EK 2005/56/ES ze dne 14.1.2005 na dobu tří let. Sídlo agentury je v Bruselu, Belgie. Agentura je zodpovědná za správu více než patnácti programů ES¹¹³ v oblasti vzdělávání, kultury a audiovizuálního odvětví. Díky seskupení těchto programů dochází k lepší koordinaci správy. Všechny části programů, které agentura spravuje, jsou centralizované a nevyžadují přijímání politických rozhodnutí.

Agentura je řízená řídicím výborem a ředitelem, které jmenuje EK. Agentura musí EK pravidelně informovat o postupu provádění programů ve své působnosti.

„Agentura má právní subjektivitu, nicméně odpovídá třem generálním ředitelstvím Evropské komise, GŘ pro vzdělávání a kulturu (EAC), GŘ pro informační společnost a média (INFSO) a úřadu pro spolupráci EuropeAid, která jsou odpovědná za programování, hodnocení a formulování politik.“¹¹⁴

¹¹² <http://eacea.ec.europa.eu>; <http://europa.eu/agencies/> (1.4.2008)

¹¹³ např. ERASMUS, Leonardo da Vinci, Jean Monnet program a další naleznete na http://eacea.ec.europa.eu/about/programmes2007_en.htm

¹¹⁴ Uvedeno v anglickém jazyce na http://europa.eu/agencies/executive_agencies/eacea/index_cs.htm

3.5.4 PHEA - Výkonná agentura pro program veřejného zdraví¹¹⁵

PHEA byla založena na rozhodnutí EK 2004/858/ES ze dne 15.12.2004 na období šesti let. Sídlo agentury je situováno v Lucemburku, Lucembursko.

Cílem agentury je poskytovat prvotřídní službu v důležitých úkolech a činnostech, které jim byly svěřeny EK. Agentura řídí víceletý program EK pro veřejné zdraví, který podporuje postupy pro zlepšení a ochranu zdraví lidí v EU.

Úkolem agentury je každoročně zveřejňovat výzvy k předkládání návrhů, hodnotit je, vyjednávat a podepisovat smlouvy, dále pak organizovat odborná zasedání, zveřejňovat zakázky na služby a nabídková řízení, také podporovat výměnu informací a koordinaci mezi všemi zainteresovanými stranami a ostatními orgány ES a členských států, a podávat hlášení o výsledcích projektů.

PHEA má okolo třiceti členů, což zahrnuje ředitele a řídicí výbor jmenovaný EK, vědeckou jednotku s několika projektanty a správní úsek se zaměstnanci informační technologie, finančními úředníky a dalším personálem. Aktuálním ředitelem je Luc Briol.

3.5.5 TEN-TEA - Výkonná agentura pro transevropské dopravní síť¹¹⁶

TEN-TEA se sídlem v Bruselu, Belgie byla založena na základě rozhodnutí EK z 26.10.2006 v souladu s nařízením Rady na období tří let. Agentura spravuje fondy ES prospěšné pro podporování evropské dopravní sítě v úzké spolupráci s Generálním ředitelstvem energie a dopravy EK.

Hlavním úkolem agentury je zajistit odborné a finanční řízení projektů spolufinancovaných z rozpočtu transevropské dopravní sítě, dále pak shromažďovat, analyzovat a předávat EK informace vyžadované pro zavedení transevropské dopravní sítě, a pomáhat EK s programováním; kontrolovat, zda projekty spolufinancované ES jsou v souladu

¹¹⁵ <http://ec.europa.eu/phea/>; Public Health Executive Agency-Role, Responsibilities&activities; Kolektiv autorů: Evropská Komise, Executive Agency for the Public Health (2007)

¹¹⁶ <http://ec.europa.eu/ten/transport/agency/>

s dopravními politickými směrnicemi vztahující se na transevropské síťové infrastruktury, a poskytovat odbornou a administrativní podporu vyžadovanou EK.

Mnohonárodnostní personál agentury je složen z odborníků v oblasti financí, správy projektů, inženýrství a práva. Ředitelem agentury je D. Beckers. Protože v současné době má TEN-TEA na starosti správu programu, který platí až do roku 2013, bude agentura usilovat o prodloužení mandátu do konce roku 2015.

3.5.6 EACI - Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace¹¹⁷

V roce 2007 byla Výkonná agentura inteligentní energie přejmenována na Výkonnou agenturu pro konkurenceschopnost a inovaci dle rozhodnutí 2007/372/ES ze dne 31.5.2007, v souladu se začleněním programu Inteligentní energie - Evropa do rámcového programu konkurenceschopnost a inovace na období 2007-2013.

Je zodpovědná za realizaci programu Inteligentní energie - Evropa, vyjma jeho hodnocení, monitorování legislativy a strategických studií, či jiných činností, která spadají pod kompetenci EK.

Jejími úkoly je tedy:

- řízení všech částí specifických projektů v kontextu s realizací programu Společenství Inteligentní energie - Evropa na základě Rozhodnutí ES,
- přijímání nástrojů realizace rozpočtu příjmů a výdajů a jeho provádění v rámci zplnomocnění od EK,
- shromažďování, analyzování a šíření získaných informací a osvědčených postupů,
- od letošního roku, tedy roku 2008, řízení sítě EKna podporu malých a středně velkých podniků, iniciativy pro ekologické inovace a program Marco Polo.

Agentura je odpovědná třem generálním ředitelstvím EK¹¹⁸, v jejichž správě zůstává plánování a hodnocení. Ředitelem agentury je Patrick Lambert.

¹¹⁷ <http://ec.europa.eu/energy/intelligent/>

3.5.7 REA - výkonná agentura pro výzkum¹¹⁹

REA se sídlem v Bruselu zahájila svou činnost v letošním roce 2008 na základě rozhodnutí EK 2008/46/ES ze dne 14.12.2007 za účelem řízení velké části sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj. Plnou nezávislost získá agentura až v roce 2009.

REA bude spravovat stipendijní program Marie Curie, výzkumné programy určené pro malé a středně velké podniky, a částečně projekty v oblasti výzkumu vesmíru a bezpečnosti. Dále bude provozovat střediska pro příjem a vyhodnocování výzkumných záměrů, a informační střediska pro dotazy ohledně sedmého rámcového programu.

REA má svou vlastní subjektivitu, ale je pod dohledem a kontrolou EK, především jejích generálních ředitelstev - pro výzkum, pro podniky a průmysl, pro informační společnost a média, a pro energetiku a dopravu. Agentura není odpovědná za politiku výzkumu, odpovědnost zůstává Generálním ředitelstvím EK.

¹¹⁸ GŘ pro energii a dopravu (TREN), GŘ pro podniky a průmysl (ENTR) a GŘ pro životní prostředí (ENV)

¹¹⁹ <http://ec.europa.eu/research/rea>

4. Závěr

Prostřednictvím této bakalářské práce jsme si krátce představili hlavní instituce EU. V rámci tří pilířů, které představují politiky EU jsme poznali decentralizované orgány neboli agentury EU. Zjistili jsme, že vykonávají nezbytnou výkonnou funkci, bez níž by se v současné době správné fungování EU neobešlo. Zřizují se za účelem napomáhání při rozhodovací praxi orgánů a institucí ES/EU, při zajišťování spolupráce a pro sladění činností členských států, jejich orgánů a institucí, a pro získávání a hodnocení informací. Ulehčují hlavním institucím práci, a ty se mohou soustředit na své ústřední záležitosti.

Smyslem delegování povinností, pravomocí a odpovědnosti EU na evropské agentury je, co nejvíce přiblížit rozhodovací proces místu realizace, a tím přispět ke zvýšení účinnosti řídicího procesu. Výsledkem by mělo být zvýšení samostatnosti evropských agentur. Jako příklad můžeme uvést založení agentury FRONTEX, jejímž úkolem je chránit vnější hranice členských států EU před všemi druhy ohrožení. V tomto případě, by situování agentury v Bruselu, kde sídlí většina z hlavních institucí EU, nemělo smysl, neboť se nachází v centru EU. Naopak Polsko, které je sídlem této agentury je naprosto vyhovující, neboť má k vnějším hranicím blíže.

V rámci institucionálního vyvážení, zakládání agentur může zmírnit napětí, které vládne mezi Radou a EK, co se týče rozdělení výkonných pravomocí dovršením systému konzultačních postupů v EU, který je předmětem kritik ohledně netransparentnosti systému a jeho přílišnou spřízněností s národními zájmy.

Dozvěděli jsme se, že můžeme agentury rozdělit do dvou hlavních skupin a to na regulační a výkonné agentury. Výkonné agentury jsou definované jako agentury odpovědné za výhradně řídicí úkoly, tedy za pomáhání EK v zavádění finančních podpůrných programů ES. Agentury regulační jsou agentury, jež vyžadují, aby byly aktivně zapojené ve vykonávání výkonných funkcí nařizujícími dokumenty, které přispívají k regulaci specifické oblasti.

Předseda EK José Manuel Barroso uvedl: „Agentury jsou naše satelity – přijímají signály v terénu, zpracovávají je a rozesílají je dál. Svou činností přibližují Evropskou unii lidem a činí je srozumitelnější.“¹²⁰

Stále zde však zůstává otázka, zdali je všech agentur plně využíváno, či některé z nich stojí stranou, neboť jejich oblast působení není pro občany EU příliš důležitá. V jistých oblastech by naopak měly agentury přibýt, ale to je vše v rukou budoucnosti. Agentury jsou stále v jednání, neustále na sobě pracují, aby byly co nejlepší a hlavně nejúčinnější. Dokonce se v blízké budoucnosti bude konat seminář nazvaný: „European agencies: Fashion or Necessity?“¹²¹, kde bude na programu dne především konzultování agentur v rámci jejich činností v EU, zda svou činností naplňují představy a cíle, které si určily, či bylo jejich zřízení zbytečné.

¹²⁰ V originále: “The agencies are our satellites – picking up signals on the ground, processing them, and beaming them back and forth. Through their activities the agencies contribute to making “Europe” closer to the European citizens and hopefully easier to understand, and I consider this as being of utmost importance” zveřejněno na stránce <http://www.emsa.eu.int/ennews20061103150507.html> 3.11.2006

¹²¹ Volně přeloženo „Evropské agentury: Móda či nezbytnost?“

5. Résumé

L'Union européenne (UE) est foncièrement unique. C'est une entité supranationale formée de vingt-sept pays associés. Elle présente des traits qui sont inspirés par les caractéristiques d'un Etat (frontières, symboles, ...). La politique de l'UE a été divisée en trois domaines principaux de politiques particulières nommées les piliers.

Le premier pilier (Communautés Européennes) concerne des affaires économiques, sociales et écologiques. Il est basé sur le droit communautaire et possède le caractère supranational. Par rapport au premier pilier, le contenu du deuxième (politique étrangère et de sécurité commune) et du troisième pilier (coopération judiciaire et policière dans les affaires pénales) est le droit de l'Union, c'est le droit international classique.

Les organismes décentralisés de l'UE sont les agences spécialisées qui évoluent une activité en toute Europe dans les divers domaines. Ces organismes se différencient des principales institutions de l'UE (Conseil de l'UE - Conseil, Commission européenne - CE, Parlement européen - PE) car elles ne sont pas créées par les traités, mais par les actes de droit secondaires. Chaque agence a son propre statut juridique et remplit une fonction spécifique.

Leur création a d'abord permis une déconcentration géographique des pouvoirs, une visibilité plus grande de certaines thématiques, et aussi une expertise technique et scientifique plus poussée. Les agences ne sont pas une nouveauté, car les premières-unes étaient déjà créées dans les années 70 (le cas de Cedefop, d'Eurofound). Dans les années 90 les nouvelles agences sont créées qui ont plus grande contribution pour l'UE, car elles touchent plus divers types d'aspects de la politique de l'UE. Ce phénomène est plus développé en fonction de la structure de l'UE. En plus après 2002 les agences de politique étrangère et de sécurité communes, les agences de coopération judiciaire et policière en matière pénale sont créées. Par ailleurs les agences exécutives apparaissent. Rien ne semble arrêter le développement de nouvelles agences car toujours il y a de nouveaux projets en préparation dans les domaines divers.

Alors, on peut diviser les agences en deux grands groupes à savoir les agences de régulation encore divisées en trois sous-groupes : agences communautaires (vingt-quatre agences),

agences de politique étrangère et de sécurité commune (trois agences), agences de coopération judiciaire et policière en matière pénales (trois agences) ; et les agences exécutives (cinq agences).

Les agences exécutives sont définies comme agences responsables spécialement des tâches de direction, cela veut dire qu'elles assistent à la CE en implantation des programmes financières subsidiaires. Le statut de ces agences est défini dans un règlement cadre du Conseil adopté le 19 décembre 2002. La CE joue un rôle central et exerce une organisation et fonctionnement des agences exécutives. Les agences exécutives sont créées pour une durée déterminée et ses sièges sont situées soit à Brusel soit au Luxembourg. Actuellement cinq agences exécutives existent, ce sont EACI, PHEA, TEN-T, EAREA, EACEA.

En ce qui concerne les agences de régulation elles sont cédées en cadre de trois piliers de l'UE. Les agences communautaires relevant de premier pilier sont créées pour une durée indéterminée. Leur but est prendre soin de nouvelles tâches dans les domaines de la technique et de science. Les agences actuelles n'ont pas toutes dans son titre le mot agence, mais par exemple centre, institut, fondation, office etc. Ils ont une structure de base, les éléments de l'organisation et le mode de service commun.

Nous pouvons diviser les agences de régulation suivant leurs activités, tâches, domaines d'actions en six groupes¹²² :

1. Agences qui concernent le fonctionnement d'un marché intérieur : CPVO, OHIM, EMEA, EFSA, EASA,
2. Centre monitoring : EEA¹²³, EMCDDA¹²⁴, EUMC
3. Agences qui soutiennent le dialogue au niveau européen, responsables des informations: Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ENISA, ECDC, FRA, Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes
4. Agence qui participent aux activités opérationnelles : EAR, GSA, CFCA, FRONTEX, Eurojust, Europol, CEPOL
5. Agences qui réalisent les programmes et les tâches au nom de l'UE : ETF, ERA

¹²² En ce qui concerne des titres officiels des agences - voir le glossaire

¹²³ Nous pouvons classer EEA aussi comme agence soutennante le dialogue

¹²⁴ Nous pouvons classer EMCDDA comme agence soutennante le dialogue

6. Agences qui fournissent les services aux autres agences ou aux institutions : Cdt¹²⁵,
ECHA

Les agences communautaires sont distincts des institutions communautaires, elles sont créées par un acte communautaire de droit secondaire et elles possèdent une personnalité juridique propre. Les agences de deuxième pilier sont créées en vue de remplir des tâches bien spécifiques au sein de gestion dans le cadre de la politique étrangère et de sécurité commune. Le but des agences de troisième pilier est de faciliter la coopération entre les Etats membres de l'UE dans la lutte contre la criminalité internationale organisée.

Le développement des agences pose néanmoins la question du partage des responsabilités au sein de la fonction exécutive européenne. La distinction entre l'expertise indépendante et la responsabilité politique laisse entendre que la responsabilité tout entière pèserait sur la CE. Les agences européennes se limitent à l'analyse du risque lorsque la gestion de ce risque continue de relever exclusivement de la CE.

L'affaire de la création des agences est traitée en quelques documents. Premièrement c'était Le livre blanc sur la gestion européenne où les conditions pour la création des agences sont clairement allouées. Puis on peut nommer La Communication intitulée „Better Law making". On apprend que la CE a l'intention de soumettre le PE et le Conseil aux conditions de l'accord interinstitutionnel. Le but est de conclure les conditions concernant la création, le fonctionnement et le contrôle des agences de régulation en premier pilier. Bien que le PE ait encouragé cet accord, en 2006 les négociations ont été suspendues, car le Council n'était pas prêt de s'occuper de cette affaire. Le PE et le Conseil stipulent tantôt le droit de base tantôt l'autorisation du budget. Quant au budget le PE gagne les rapports de la CE et de la Cour des comptes européenne.

Il reste toujours une question si les agences sont nécessaires ou si ce n'est que la mode d'aujourd'hui.

¹²⁵ On peut classer Cdt aussi comme agence participant aux activités opérationnelles

6. Glosář

- Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu	(CFCA)	- Agence communautaire de contrôle des pêches
- Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací	(ENISA)	- Agence européenne chargée de la sécurité des réseaux et de l'information
- Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci	(EU-OSHA)	- Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail
- Evropská agentura pro chemické látky	(ECHA)	- Agence européenne des produits chimiques
- Evropská agentura pro léčiva	(EMA)	- Agence européenne des médicaments
- Evropská agentura pro leteckou bezpečnost	(EASA)	- Agence européenne pour la sécurité aérienne
- Evropská agentura pro námořní bezpečnost	(EMSA)	- Agence européenne pour la sécurité maritime
- Evropská agentura pro obnovu	(EAR)	- Agence européenne pour la reconstruction
- Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU	(FRONTEX)	- Agence européenne pour la gestion de la coopération opérationnelle aux frontières extérieures
- Evropská agentura pro základní práva	(FRA)	- Agence européenne des droits fondamentaux
- Evropská agentura pro železnice	(ERA)	- Agence ferroviaire européenne
- Evropská agentura pro životní prostředí	(EEA)	- Agence européenne pour l'environnement
- Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek	(EUROFOUND)	- Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail
- Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost	(EMCDDA)	- Observatoire européen des drogues et des toxicomanies
- Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí	(ECDC)	- Centre européen de prévention et de contrôle des maladies
- Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání	(Cedefop)	- Centre européen pour le développement de la formation professionnelle
- Evropský úřad pro bezpečnost potravin	(EFSA)	- Autorité européenne de sécurité des aliments
- Evropský institut pro rovnost žen a mužů (ve fázi přípravy)		- Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (en préparation)
- Evropský úřad pro dohled nad GNSS	(GSA)	- Autorité européenne de surveillance GNSS
- Fondation européenne pour la formation	(ETF)	- Fondation européenne pour la formation
- Odrůdový úřad Společenství	(CPVO)	- Office communautaire des variétés végétales

- Překladačské středisko pro instituce Evropské unie	(Cdt)	- Centre de traduction des organes de l'Union européenne
- Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy	(Fusion for Energy)	- Entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l'énergie de fusion
- Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory)	(OHIM)	- Office de l'harmonisation dans le marché intérieur (marques, dessins et modèles)
- Evropská obranná agentura	(EDA)	- Agence européenne de défense
- Satelitní středisko Evropské unie	(EUSC)	- Centre satellitaire de l'Union européenne
- Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti	(ISS)	- Institut d'études de sécurité de l'Union européenne
- Evropská jednotka pro justiční spolupráci	(Eurojust)	- L'unité de coopération judiciaire de l'Union européenne
- Evropská policejní akademie	(CEPOL)	- Collège européen de police
- Evropský policejní úřad	(Europol)	- Office européen de police
- Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace	(EACI)	- Agence exécutive pour la compétitivité et l'innovation
- Výkonná agentura pro program veřejného zdraví	(PHEA)	- Agence exécutive pour la santé publique
- Výkonná agentura pro transevropskou dopravní síť	(TEN-T EA)	- Réseau transeuropéen de transport Agence exécutive
- Výkonná agentura pro výzkum	(REA)	- Agence exécutive pour la recherche
- Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast	(EACEA)	- Agence exécutive «Éducation, audiovisuel et culture»

7. Přílohy

Příloha č.1: Loga jednotlivých agentur¹²⁶

Agentury společenství

CFCA

CdT

Cedefop

CPVO

EAR

EMCDDA

¹²⁶ <http://publications.europa.eu/code/fr>

EEA

EASA

EMA

EMSA

ETF

ERA

EFSA

ENISA

ECDC

EU-OSHA

Eurofound

Frontex

Fusion for energy

OHIM

Agentury společné zahraniční a bezpečnostní politiky

ISS

EDA

EUSC

Agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech

CEPOL

Europol

Eurojust

Výkonné agentury

EACI

TEN-TEA

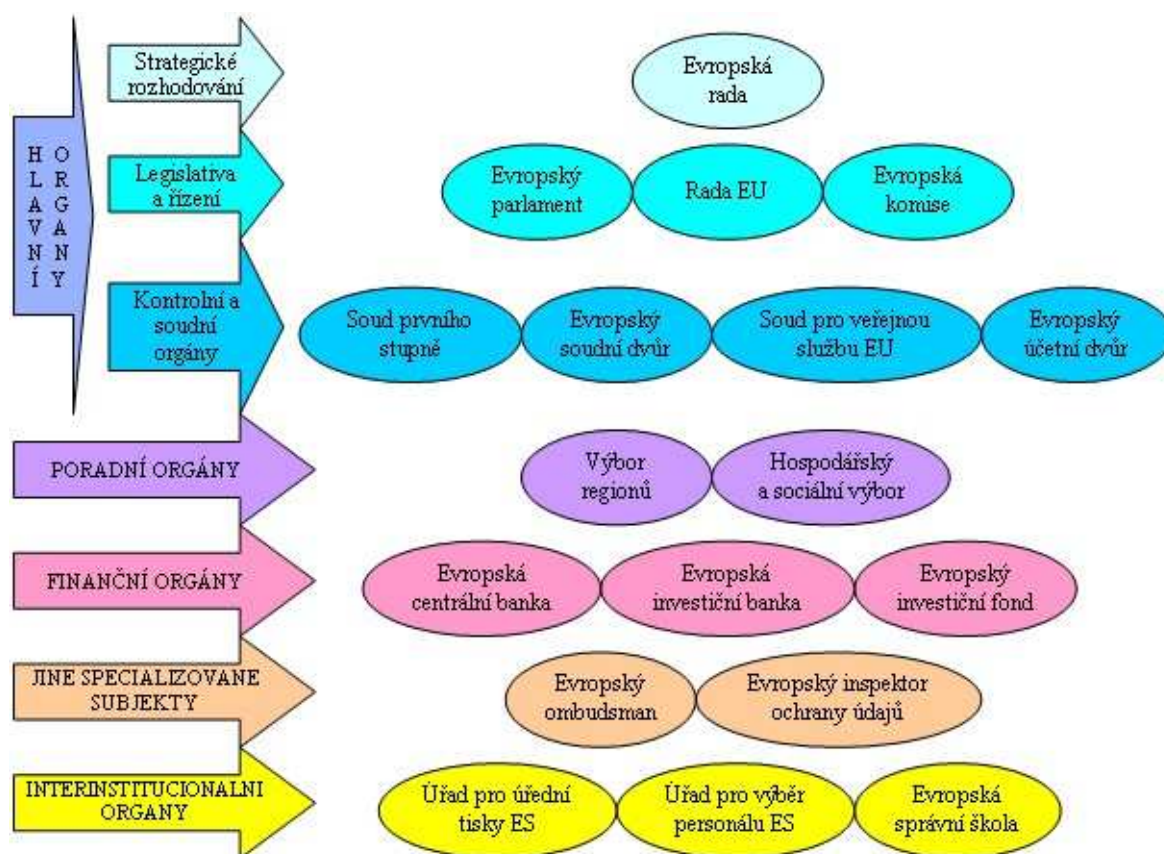

PHEA

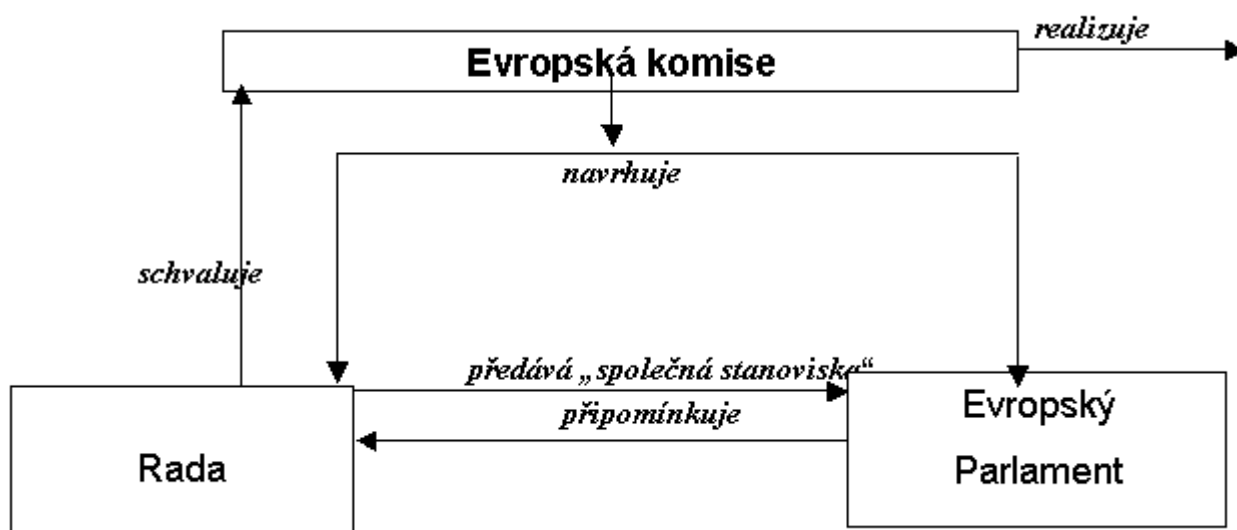
EACEA

Příloha č.2: Přehled institucí Evropské unie¹²⁷

¹²⁷ <http://www.euroskop.cz/44915/clanek/>

Příloha č.3: Přehled spolupráce hlavních institucí¹²⁸

¹²⁸ <http://www.euroskop.cz>

Příloha č.4: Přehled agentur v členských zemí EU¹²⁹

Belgie

Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu (CFCA)
Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA)
Evropská obranná agentura (EDA)
Evropský úřad pro dohled nad GNSS (GSA)
Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace (EACI)
Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (REA)
Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERC) (ve fázi přípravy)
Výkonná agentura pro transevropskou dopravní síť (TEN-T EA)

Dánsko

Evropská agentura pro životní prostředí (EEA)

Finsko

Evropská agentura pro chemické látky (ECHA)

Francie

Odrůdový úřad Společenství (CPVO)
Evropská agentura pro železnice (ERA)
Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (ISS)

Irsko

Evropská jednotka pro justiční spolupráci (EUROFOUND)

Itálie

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)
Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)

Litva

Evropský institut pro rovnost žen a mužů (ve fázi přípravy)

Lucembursko

Překladačské středisko pro instituce Evropské unie (CdT)
Výkonná agentura pro program veřejného zdraví (PHEA)

¹²⁹ http://europa.eu/agencies/inyourcountry/index_cs.htm

 Německo

Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA)

 Nizozemsko

Evropská jednotka pro soudní spolupráci (EUROJUST)

Evropský policejní úřad (EUROPOL)

 Polsko

Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU (FRONTEX)

 Portugalsko

Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA)

Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)

 Rakousko

Evropská agentura pro základní práva (FRA)

 Řecko

Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop)

Evropská agentura pro obnovu (EAR)

Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)

 Spojené království

Evropská agentura pro léčiva (EMA)

Evropská policejní akademie (CEPOL)

 Španělsko

Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) (OHIM)

European Agency for Safety and Health at Work (OSHA)

Satelitní středisko Evropské unie (EUSC)

Společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (Fusion for Energy)

 Švédsko

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)

8. Použité zdroje a bibliografie

8.1 Bibliografie

- Gueguén, D.: Průvodce labyrintem evropských společenství, Mladé léta, 1994
- Evropská unie, smlouva o Ústavě pro Evropu, Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských Společenství, 2005

8.2 Propagační materiál

- EU Agencies: Whatever you do, we work for you, kolektiv autorů: Evropská Komise, 2008
- Evropské agentury pro Vás pracují v celé Evropě, kolektiv autorů: Evropská nadace odborného vzdělávání, Evropské společenství, 2005, Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství
- Commission of the European Communities: Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, COM, Brusel, 2008
- Public Health Executive Agency, Kolektiv autorů: Evropská Komise, Executive Agency for the Public Health, Lucemburk, 2007
- Informační list o Europolu, Kolektiv autorů: Europol, 2006
- European railway agency, Kolektiv autorů: European railway agency (Lille-Velenciennes, France), 2008
- Evropská agentura pro námořní bezpečnost: Bezpečnější a čistší lodní doprava v Evropské unii, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, Lucemburk, 2006
- European environment agency, an introduction, Kolektiv autorů: Evropská agentura pro životní prostředí, 2006
- Information about the European agency for safety and health at work, Kolektiv autorů: Evropská Agentura pro bezpečnost a zdraví při práci, 2002
- Friends of Europe: The European agencies: Who needs them?, Belgie, 2007

8.3 Internetové zdroje

- <http://www.europa.eu>
- <http://www.euroskop.eu>
- <http://evropska-unie.cz>
- <http://jeanmonnetprogram.org>
- <http://eur-lex.europa.eu>
- <http://www.finance.cz/evropska-unie>
- <http://www.cdt.europa.eu>
- <http://www.cedefop.europa.eu>
- <http://www.cfca.europa.eu>
- <http://www.cpvo.europa.eu>
- <http://www.ear.europa.eu>
- <http://www.easa.europa.eu>
- <http://www.ecdc.europa.eu>
- <http://echa.europa.eu>
- <http://www.eea.europa.eu>
- <http://www.efsa.europa.eu>
- <http://www.emcdda.europa.eu>
- <http://www.emea.europa.eu>
- <http://www.emsa.europa.eu>
- <http://www.enisa.europa.eu/>
- <http://www.era.europa.eu>
- <http://www.etf.europa.eu>
- <http://www.osha.europa.eu>
- <http://www.eurofound.europa.eu>
- <http://www.fra.europa.eu>
- <http://www.frontex.europa.eu>
- <http://fusionforenergy.europa.eu>
- <http://www.gsa.europa.eu>
- <http://oami.europa.eu>
- <http://www.eda.europa.eu>
- <http://www.iss.europa.eu>

- <http://www.eusc.europa.eu>
- <http://www.cepol.europa.eu>
- <http://www.eurojust.europa.eu>
- <http://www.europol.europa.eu>
- <http://eacea.ec.europa.eu>
- <http://ec.europa.eu/energy/intelligent/>
- <http://ec.europa.eu/phea>
- <http://eacea.ec.europa.eu>
- <http://ec.europa.eu/ten/transport/>